

IZVJEŠTAJ O RADU UIO ZA 2019. GODINU

SADRŽAJ

UVOD	2
1 NAPLATA PRIHODA.....	3
2 RASPODJELA PRIHODA	4
2.1 Raspodjela prihoda od putarine	5
3 POVRAT INDIREKTNIH POREZA.....	6
4 PRINUDNA NAPLATA.....	6
4.1 Identifikovani i otklonjeni problemi u postupku prinudne naplate	9
4.2 Planirane aktivnosti za unaprjeđenje prinudne naplate indirektnih poreza	11
4.3 Stanje oduzete robe u Centralnom skladištu i u regionalnim centrima	12
5 KONTROLNE AKTIVNOSTI.....	12
5.1 Analiza rizika.....	12
5.1.1 Identifikovani problemi u oblasti analize i upravljanja rizicima.....	14
5.2 Carinska kontrola.....	15
5.3 Poreska kontrola	17
5.3.1 Revizija i kontrola	18
5.3.2 Kontrola velikih poreskih obveznika	19
5.4 Suzbijanje krivičnih djela i prekršaja	20
6 PORESKI POSTUPAK.....	22
6.1 Identifikovani problemi u oblasti poreza.....	22
7 CARINSKI POSTUPAK.....	23
7.1 Identifikovani problemi u carinskom postupku.....	30
8 DRUGOSTEPENI UPRAVNI POSTUPAK	30
8.1 Identifikovani problemi u drugostepenom upravnom postupku	31
9 INFORMACIONE TEHNOLOGIJE	31
10 INTERNA REVIZIJA U UIO	32
11 NORMATIVNE AKTIVNOSTI.....	33
12 OSTALE AKTIVNOSTI.....	33
13 REALIZACIJA ODOBRENIH BUDŽETSKIH SREDSTAVA	36
13.1 Rashodi i izdaci	37
14 PROBLEMI U FUNKCIONISANJU UIO	37

UVOD

Uprava za indirektno oporezivanje (u daljem tekstu: UIO) kao samostalna upravna organizacija, uspostavljena je Zakonom o sistemu indirektnog oporezivanja u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH“ br. 44/03, 52/04, 4/08, 49/09, 32/13 i 91/17), kao jedini organ nadležan za sprovođenje zakonskih propisa o indirektnom oporezivanju i politike koju utvrdi Savjet ministara BiH na prijedlog Upravnog odbora, zadužena je za naplatu i raspodjelu indirektnih poreza u Bosni i Hercegovini. Nadležnost, organizacija, rukovođenje i druga pitanja značajna za rad UIO regulisana su Zakonom o Upravi za indirektno oporezivanje („Službeni glasnik BiH“ broj: 89/05) i drugim zakonima koji regulišu indirektnu poreze u Bosni i Hercegovini. Poslove iz svoje nadležnosti UIO vrši u Središnjem uredu sa sjedištem u Banja Luci i regionalnim centrima koji se nalaze u Banja Luci, Sarajevu, Mostaru i Tuzli, putem svojih osnovnih i unutrašnjih organizacionih jedinica, utvrđenih Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji UIO („Službeni glasnik BiH“ br. 29/13, 11/16, 72/16, 47/17, 55/17 i 41/19).

UIO je u toku 2019. godine poslove iz svoje nadležnosti obavljala kroz planirane aktivnosti i provođenje mjera za obezbjeđivanje dosljedne primjene propisa iz oblasti indirektnih poreza u svrhu poštivanja obaveza indirektnih poreza, poboljšanja kvaliteta i efekata kontrole i povećanja naplate prihoda od indirektnih poreza.

U funkcionisanju UIO značajna je uloga Upravnog odbora UIO, kako u kreiranju politike indirektnih poreza, tako i u kontinuiranom praćenju efikasnosti i efektivnosti rada UIO. U toku 2019. godine Upravni odbor je u izvršavanju poslova iz svoje nadležnosti kontinuirano pratio stanje naplate indirektnih poreza, stanje analize finansijskih efekata primjene propisa o indirektnim porezima, opravdanost inicijativa za izmjenu ili dopunu propisa o indirektnim porezima i druge aktivnosti koje na direktan ili indirektan način utiču na nivo prihoda od indirektnih poreza.

Izvještaj o radu predstavlja sintezu rada osnovnih organizacionih jedinica UIO u 2019. godini iskazan po oblastima djelovanja UIO i to: naplata prihoda, raspodjela prihoda, povrat indirektnih poreza, prinudna naplata, kontrolne aktivnosti, poreski i carinski postupci, drugostepeno upravno rješavanje, informacione tehnologije, interna revizija, normativne aktivnosti, realizacija odobrenih budžetskih sredstava i ostale aktivnosti iz djelokruga rada UIO uključujući i probleme u funkcionisanju UIO.

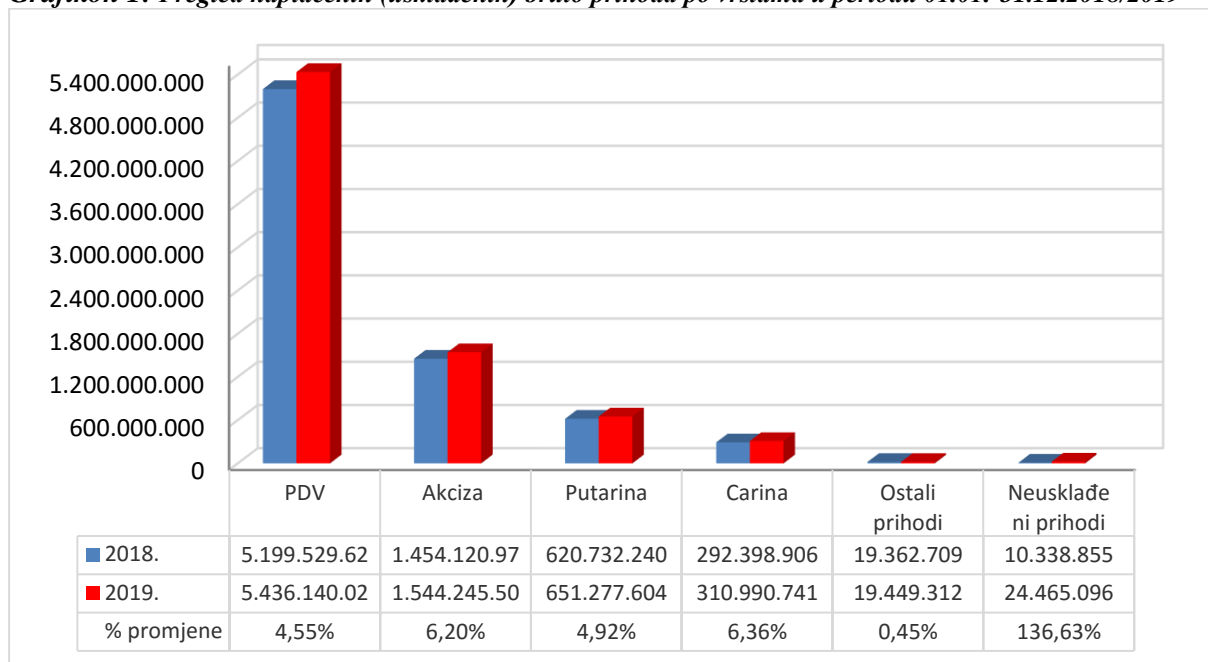
U toku 2019. godine UIO je uspješno realizovala planirane aktivnosti i ostvarila zadovoljavajuće rezultate rada.

UIO je u obavezi da shodno odredbi člana 8. stav 6. Zakona o sistemu indirektnog oporezivanja u BiH sačini godšnji izvještaj o finansijskom stanju i aktivnostima UIO i dostavi na revidiranje Upravnom odboru UIO.

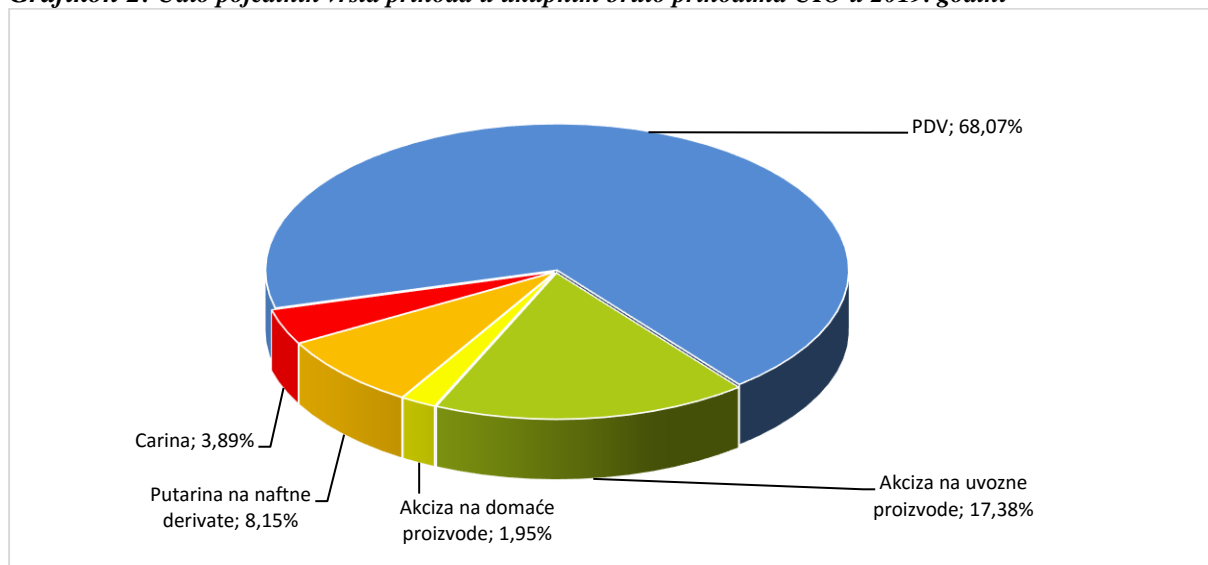
1 NAPLATA PRIHODA

UIO je u periodu 01.01.-31.12.2019. godine prikupila ukupno 7 milijardi i 987 miliona KM prihoda na Jedinstvenom računu što je za cca 390 miliona KM ili 5,14% više u odnosu na isti period 2018. godine. U strukturi ukupno prikupljenih prihoda od indirektnih poreza i ostalih prihoda, uplaćenih na Jedinstveni račun najviše je prikupljeno prihoda od poreza na dodanu vrijednost (PDV), u iznosu od 5 milijardi i 436 miliona KM, koji u ukupnim prihodima učestvuje sa 68,07%, zatim od akciza na uvozne proizvode u iznosu od 1 milijarde i 388 miliona KM (17,38%), od putarina na naftne derivate u iznosu od 651 milion KM (8,15%), od carinskih dažbina u iznosu od 311 miliona KM (3,89%), od akciza na domaće proizvode u iznosu od 156 miliona KM (1,95%).

Grafikon 1: Pregled naplaćenih (usklađenih) bruto prihoda po vrstama u periodu 01.01.-31.12.2018/2019

Grafikon 2: Udio pojedinih vrsta prihoda u ukupnim bruto prihodima UIO u 2019. godini

U 2019. godini zabilježen je rast prihoda po osnovu carinskih dažbina i isti su veći za cca 18,6 miliona KM ili 6,36% u odnosu na isti period 2018. godine.

Naplaćeni prihod od PDV-a pri uvozu roba, u izvještajnom periodu, bilježi rast za 4,36% odnosno za cca 141 milion KM. Takođe, naplaćeni prihod od PDV-a, koji se odnosi na promet domaćih roba i usluga, u izvještajnom periodu bilježi rast za 4,90% odnosno za cca 94 miliona KM.

U 2019. godini prikupljeno je ukupno 1.544.245.509,12 KM po osnovu akcize na domaće i uvozne proizvode, što je za 6,20% više u odnosu na isti period prethodne godine. Akciza na uvozne proizvode čini 17,38% od ukupno prikupljenih prihoda, dok akciza na domaće proizvode čini 1,95%.

U izvještajnom periodu u poređenju sa prethodnom godinom akciza na uvozne proizvode povećala se za 17,68% (u apsolutnom iznosu za 208.546.525,86 KM), sa druge strane, akciza na domaće proizvode smanjila za 43,16% (ili u apsolutnom iznosu za 118.421.990,63 KM).

Akciza na domaći duvan i duvanske preradevine u izvještajom periodu manja je za cca 26 miliona KM u odnosu na prethodnu godinu.

Podaci o izdatim akciznim markicama za 2019. godinu pokazuju pad potrošnje domaćih cigareta i domaćeg duvana za pušenje, mjereno brojem izdatih akciznih markica za domaću duvansku preradevinu.

Tabela 1: Pregled količina izdatih markica na domaću duvansku preradevinu

Vrsta duvanske preradevine	Izdato komada u 2018.	Izdato komada u 2019.	2019-2018	% povećanja/smanjenja
Cigare	31.260.000	21.740.000	-9.520.000	-30,45
Duvan za pušenje	456.000	339.500	-116.500	-25,55
Ukupno	31.716.000	22.079.500	-9.636.500	-30,38

Akciza na uvozne duvanske preradevine u izvještajnom periodu veća je za cca 79 miliona KM u odnosu na prethodnu godinu. Podaci o izdatim uvoznim akciznim markicama u 2019. godini pokazuju rast potrošnje uvoznih duvanskih preradevina, a naročito uvoznog duvana za pušenje, što ilustruje tabela 6.

Tabela 2: Pregled količina izdatih markica na uvozne duvanske preradevine

Vrsta duvanske preradevine	Izdato komada u 2018.	Izdato komada u 2019.	2019-2018	% povećanja/smanjenja
Cigare	192.870.138,00	200.062.740,00	7.192.602,00	3,73
Duvan za pušenje	861.636,00	5.237.946,00	4.376.310,00	507,91
Ukupno	193.731.774	205.300.686	11.568.912	5,97

Akciza na domaću naftu i naftne derivate se u izvještajom periodu smanjila za cca 94 miliona KM u odnosu na prethodnu godinu. Akciza na uvoznju naftu i naftne derivate u izvještajnom periodu povećala se za cca 126 miliona KM u odnosu na prethodnu godinu.

S obzirom da akciza na uvozne proizvode čini 17,38% od ukupno prikupljenih prihoda u 2019. godini, dok akciza na domaće proizvode čini 1,95 % to ukazuju na veliki značaj akcize u ukupnoj strukturi prihoda koje prikuplja UIO. Stoga ova vrsta poreza će biti predmetom daljih analiza koje će biti usmjerene na najznačajnije vrste akcize:

- duvan i duvanske preradevine
- nafta i naftni derivati

kao i vrste akciza koje bilježe smanjenje:

- akciza na uvoznju kafu,
- akciza na domaću naftu i naftne derivate,
- akciza na domaći duvan i duvanske preradevine i
- akciza na domaći alkohol i alkoholna pića.
-

2 RASPODJELA PRIHODA

Raspodjela prihoda sa Jedinственog računa korisnicima prihoda i servisiranje vanjskog duga u toku 2019. godine, vršena je dnevno putem Naloga za raspodjelu prihoda (257 naloga za raspodjelu).

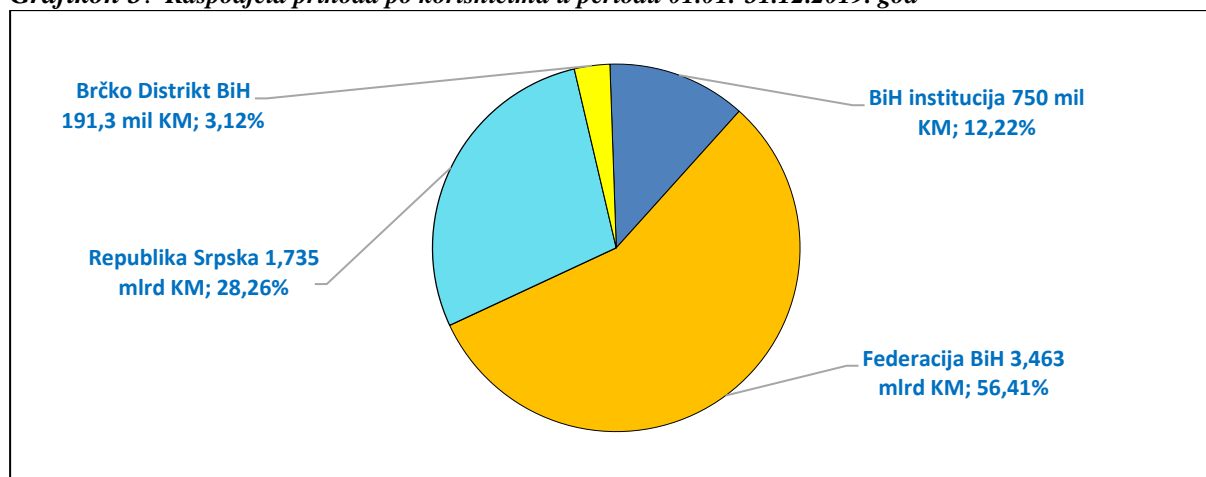
Prikupljeni neto prihodi za raspodjelu korisnicima prihoda u 2019. godine, iznosili su **6,543 mlrd. KM**, i veći su za 5,15% (cca 321 miliona KM) u odnosu na 2018. godinu kada su iznosili 6,222 mlrd KM.

UIO je raspodjelu i doznačavanje prikupljenih prihoda u 2019. godini, vršila shodno odlukama Upravnog odbora UIO i prema važećim koeficijentima raspodjele, tako da su nakon izdvajanja sredstava za minimalne rezerve u svrhu obezbjeđenja povrata sredstava obveznicima (iznos od 1,444 mlrd KM) i za putarine za izgradnju autoputeva KM (iznos od 403 miliona KM) korisnicima doznačena sredstava i to: 750 miliona KM u korist BiH - finansiranje institucija, 3,463 mlrd KM u korist Federacije BiH, 1,735 mlrd. KM u korist Republike Srpske i 191 milion KM u korist Distrikta Brčko BIH (Tabela br.3).

Tabela 3: Tabularni pregled raspodjele - doznačenih sredstva za period 01.01.-31.12.2018/2019. godine

01.01.- 31.12.	FBiH			RS			DB BiH		
	Doznačeno	Vanjski dug	Ukupno	Doznačeno	Vanjski dug	Ukupno	Doznačeno	Vanjski dug	Ukupno
	(u mlrd.)			(u mlrd.)			(u mlrd.)		
2019	2,957	0,506	3,463	1,465	270	1,735	0,183	0,008	0,191
2018	2,685	0,606	3,290	1,320	0,329	1,648	0,175	0,007	0,182
% promjene ¹	10,13	-16,43	5,24	10,99	-17,85	5,24	4,68	19,05	5,24

Grafikon 3: Raspodjela prihoda po korisnicima u periodu 01.01.-31.12.2019. god

Napomena: % pokazuje učešće u kumulativu prihoda koji su raspoređeni korisnicima naznačenim u grafičkom pregledu.

2.1 Raspodjela prihoda od putarine

a) Putarina 0,25 KM- za izgradnju autoputeva i izgradnju i rekonstrukciju drugih puteva u BiH

U toku 2019. godine vršila se raspodjela prihoda od putarina za izgradnju autoputeva i izgradnju i rekonstrukciju drugih puteva u Bosni i Hercegovini (12 Naloga za prenos putarine 0,25 KM).

Upravni odbor UIO je, dana 10.07.2018. godine, donio odluku o privremenoj raspodjeli prihoda od putarine za izgradnju autoputeva i izgradnju i rekonstrukciju drugih puteva (0,25 KM).

Prema navedenoj Odluci u 2019. godini po osnovu putarina za izgradnju autoputeva i izgradnju i rekonstrukciju drugih puteva u Bosni i Hercegovini (0,25 KM) korisnicima su doznačena sredstva u iznosu od 361.881.366,86 KM (90% prihoda od putarine), kako slijedi:

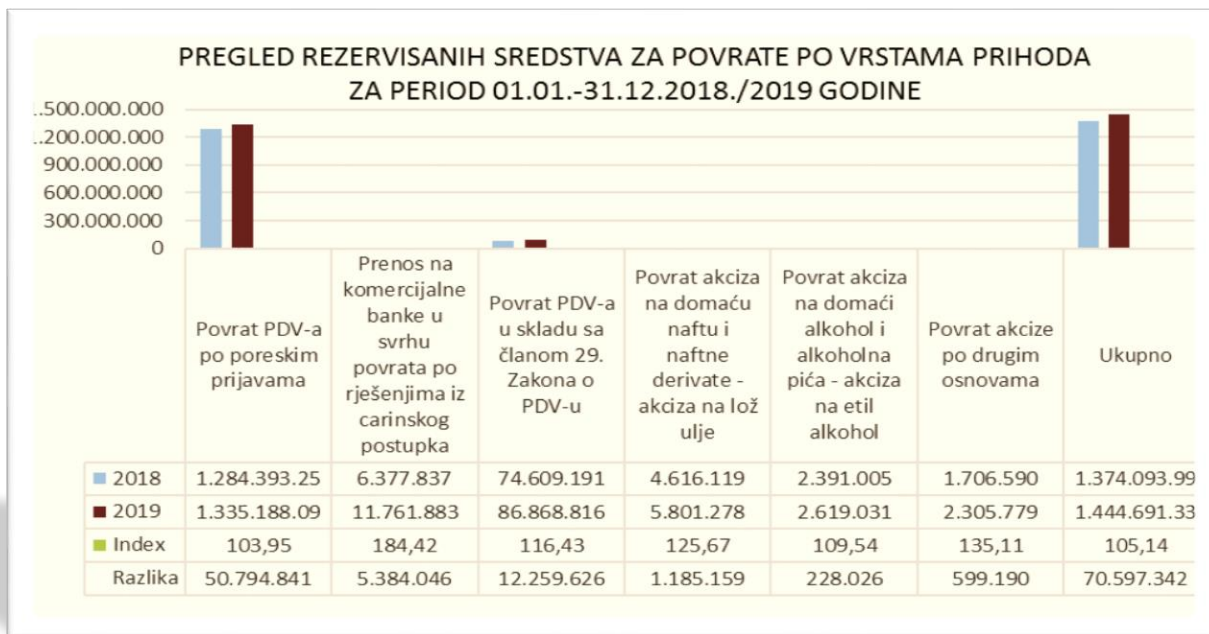
- **Federaciji BiH** raspoređen je ukupan iznos od **213.510.006,42 KM (59,00%)**,
- **Republici Srpskoj** raspoređen je ukupan iznos od **141.133.733,08 KM (39,00%)**,
- **Brčko Distriktu BiH** raspoređen je ukupan iznos od **7.237.627,36 KM (2,00%)**.

¹ % promjene odražava stvarne odnose iznosa raspodjele koji nisu zaokruženi kao što su podaci u navedenoj tabeli

3 POVRAT INDIREKTNIH POREZA

Uprava je u 2019. godini za potrebe povrata obveznicima indirektnih poreza rezervisala sredstva u iznosu od 1 milijarde i 444 miliona KM što je za 5,07% odnosno za cca 70 miliona KM više u odnosu na 2018. godinu, a što je prikazano na *Grafikonu 4*:

Grafikon 4: Pregled rezervisanih sredstava za povrate po vrstama prihoda

U 2019. godini, izvršen je povrat po osnovu 78.390 rješenja, od toga: 69.180 rješenja za povrat PDV-a, 2.607 rješenja za povrate sredstava uplaćenih u carinskom postupku, 3.469 rješenja za povrat PDV-a međunarodnim organizacijama i diplomatskim predstavništvima i po osnovu učešća u projektima koje finansira međunarodna zajednica, 3.009 rješenja za povrat akcize na lož ulje, 80 rješenja za povrat akcize na alkohol i 25 rješenja povrat akcize po drugim osnovama, kao i 20 povrata po osnovu rješenja kojim je odobren povrat više uplaćene putarine za izgradnju autoputeva.

4 PRINUDNA NAPLATA

Postupak prinudne naplate indirektnih poreza, ostalih prihoda i taksi provodi se na način i pod uslovima propisanim odredbama Zakona o postupku indirektnog oporezivanja („Službeni glasnik BiH“ broj 89/05, 100/13), Zakona o postupku prinudne naplate indirektnih poreza („Službeni glasnik BiH“ broj 89/05, 62/11), Pravilnika o provođenju Zakona o postupku prinudne naplate indirektnih poreza („Službeni glasnik BiH“ broj 27/12) i Uputstva o prinudnoj naplati („Službeni glasnik BiH“ broj 02/14). U toku 2019. godine po osnovu prinudne naplate PDV-a i akcize naplaćeno je:

Tabela 4: Pregled strukture naplaćenog duga po osnovu prinudne naplate PDV-a i akcize u toku 2019. godine

Glavni dug/KM	298.539.931,70
Naknadni teret prinude	7.403.503,44
Zatezne kamate	4.681.328,90
Ukupno:	310.627.764,04

U odnosu na 2018. godinu, ostvaren je dvostruki porast naplate prihoda u postupku prinudne naplate i to u iznosu od 161.679.505,09 KM više (u 2018. godini naplaćeno je ukupno 148.948.258,95 KM).

Po osnovu carinskih dažbina naplaćeno je ukupno 156.243,27 KM.

Stanje ukupnog duga u periodu od 01.01.2006. - 31.12.2019. godine iznosi 572.314.945,60 KM i to:

1. po osnovu neplaćenog poreza po PDV prijavi - 533.612.386,00 KM,
2. po osnovu neplaćene akcize - 9.698.350,71KM,
3. po osnovu neplaćenih carinskih dažbina- 29.004.208,89KM

Stanje ukupnog duga je više za 61.815.122,45 KM u odnosu na dug zatečen na dan 09.01.2019. godine (iznos od 510.499.823,15 KM).

Osim navedenog, zaključno sa 31.12.2019. godine, evidentiran je dug po osnovu automatskog razreza u ukupnom iznosu od 105.480.384,90 KM, koji podaci nisu predstavljeni u zbiru ukupnog duga. Dugovi po osnovu automatskog razreza nastaju kada dužnici, usljed opravdanih ili neopravdanih razloga prestanu da podnose redovne PDV prijave (razlozi za nepodnošenje PDV prijave i nastanak duga su npr. okončan stečaj, odselio iz zemlje, umro, nedostupan u zemlji i slično). U odnosu na podatak iz 2018. godine (dug po osnovu automatskog razreza je iznosio 88.530.328,45 KM) evidentirana je razlika duga po osnovu automatskog razreza za iznos od 16.950.056,45 KM. Postupak prinudne naplate duga po osnovu automatskog razreza identičan je postupku prinudne naplate dugova po osnovu redovno utvrđenih obaveza. U 2020. godini planirano je intenzivnije kontroliranje nastanka duga po osnovu automatskog razreza, te poduzimanje mjera kako bi se navedeni iznos duga po osnovu automatskog razreza riješio, odnosno umanjio kroz mjere prinudne naplate (otpis usljed zastare, proglašavanje dužnika nesolventnim i dugova nenaplativim).

U odnosu na ukupni iznos duga po osnovu neplaćenog PDV-a i akcize (ukupno 543.310.736,71 KM), izvršena je analiza dugova prema podjeli unutar Bosne i Hercegovine kako slijedi:

Tabela 5: Pregled stanja duga u BiH po entitetima i distriktu za 2018. i 2019. god.

	2018. godina (dug/KM)	2019. godina (dug/KM)	Ukupno/razlika (2019-2018) (dug/KM)
Federacija BiH	326.968.211,36	354.726.950,67	27.758.739,31
Republika Srpska	141.816.032,82	160.062.533,10	18.246.500,28
Brčko Distrikt BiH	15.145.003,25	28.521.252,95	13.376.249,70
Ukupno	483.929.247,43	543.310.736,72	59.381.489,29

Ukupno stanje duga (stečaj i likvidacija) iznosi 161.694.897,14 KM, dok ukupno stanje reprogramiranog duga iznosi: 32.433.453,10 KM.

U pokrenutim postupcima prinudne naplate indirektnih poreza i ostalih prihoda, grupe za prinudnu naplatu kao organizacione jedinice koje su nadležne da provode postupak, vrše pljenidbu imovine shodno principu srazmjernosti u namirenju duga prema odredbi člana 13. Zakona o postupku prinudne naplate indirektnih poreza. Slijedom navedenog, radi jasnijeg sagledavanja efekata, priložena je tabela ostvarenih rezultata pljenidbe u 2019. i 2018. godini:

Tabela 6: Pregled naplate po osnovu pljenidbe kao mjere prinude

MJERA PRINUDE	UKUPNO PO MJERAMA PRINUDNE NAPLATE ZA NIVO UPRAVE ZA INDIREKTNO OPOREZIVANJE		
	BROJ PODUZETIH RADNJI 2019	NAPLAĆENO u KM 2019.god	NAPLAĆENO u KM 2018.god
Pljenidba gotovine	2.244	1.988.004,79	1.278.156,79
Pljenidba novca deponovanog na bankovnim računima	6.673	17.690.441,93	9.617.151,40
Obustavljane transakcija preko bankovnih računa (blokada računa)	3.576	22.329.693,98	20.455.272,32
Pljenidba vrijednosnih papira	17	8.912,13	270.708,21
Pljenidba dužnikovih nenaplaćenih potraživanja i prava dužnika	278	1.746.240,56	1.485.224,22
Pljenidba plata, naknada, zarada i penzija	411	87.755,35	48.234,56
Pljenidba zakupnina	247	598.326,07	370.966,49
Pljenidba pokretne imovine	6	0,00	0,00
Pljenidba vozila	29	0,00	0,00
Pljenidba nepokretne imovine	53	0,00	305.500,00

Inicijativa za uvođenje posebne šeme	3	203.950,14	1.165.352,11
Prijedlog za pokretanje izvršnog postupka	10	36.148,35	0
Prodaja zaplijenjene imovine putem aukcije	20	86.920,47	96.573,10
Prodaja zaplijenjene imovine putem direktne prodaje	11	25.845,00	214.652,45
Prijava potraživanja u postupku restrukturiranja, stečajnom postupku i likvidacionom postupku	521	803.413,60	382.215,08
Proglašenje pojedinačne i solidarne odgovornosti	54	80.961,23	69.624,16
UKUPNO	14.153	45.686.613,60	35.759.630,89

Iz navedene tabele zaključuje se da su postignuti bolji efekti prinudne naplate kod pljenidbe gotovine i novca u bankama, prenosom sredstava sa blokiranih računa, pljenidbe dužnikovih nenaplaćenih potraživanja, pljenidbi plata i penzija, pljenidbi zakupnina, ostvarena veća naplata iznosa potraživanja u stečajnom i likvidacionom postupku, kao i naplata duga od solidarno odgovornih lica za dug glavnog dužnika.

Evidentno je i da je došlo do umanjenja efekata pinudne naplate u dijelu prodaje hartija od vrijednosti nekretnina, vozila i ostale zaplijenjene imovine dužnika a kao razlog tome navodi se da dužnici ne raspolažu imovinom pogodnom za pljenidbu ili posjeduju imovinu koja je založena kod drugih povjerilaca odnosno višestruko opterećena.

Osim navedenog organizacione jedinice za prinudnu naplatu u toku 2019. godine, provodile su upravni postupak i to:

Tabela 7: Pregled rješavanja postupaka u Prinudnoj naplati u 2019. godini

R.br	Postupak	Zaprimljeno	Riješeno	Neriješeno	NAPOMENA
1	<i>Zahtjevi za prihvatanje bjanko trasiranih mjenica kao sredstva osiguranja naplate carinskog duga po osnovu Lohn-poslova</i>	zaprimili u rad 17 zahtjeva	16 zahtjeva na način: 13 zahtjeva uvaženo, 2 zahtjev odbijena:, 1 obustava postupka,	1 zahtjev	prenos u rad u 2020. godinu: 1 zahtjev;
		Provjere po zahtjevu za odobravanje korištenja bjanko sopstvene trasirane mjenice: 74 izvršene provjere			
2	<i>Zahtjevi za korištenje sveobuhvatne garancije na niži iznos za obezbjeđenje plaćanja indirektnih poreza u carinskom postupku unutrašnje obrade</i>	3 zahtjeva	3 zahtjeva riješena- zahtjevi uvaženi,		

3	<i>Zahtjevi za odgođeno plaćanje i plaćanje duga u ratama u redovnom periodu i periodu prinudne naplate</i>	1.) 98 zahtjeva za dug preko 50.000,00 KM, 2.) 121 zahtjev za dug do 50.000,00 KM,	1.) 93 zahtjeva riješena (usvojeno 34 zahtjeva, odbijeno 20 zahtjeva, odbačeno 29 zahtjeva, po 7 zahtjeva obustava postupka, proslijeđeno u RC-ove: 3- zahtjeva); 2.) Za dug do 50.000,00 KM uvaženo: 78 zahtjeva	1.) 5 zahtjeva za dug preko 50.000,00	za dug preko 50.000,00 KM - 5 zahtjeva preneseno u rad za 2020. godinu
4	<i>Provjere po zahtjevu za provjeru izmirenja dospjelog duga po osnovu indirektnih poreza, ostalih prihoda i taksij-pojednostavljeni postupak po fakturi</i>	1.) Provjere prema organizacionim jedinicama unutar UIO: - Sektor za carine: 223 izvršenih provjera - Sektor za poreze: 6128 izvršenih provjera 2.) Provjere prema drugim institucijama: 539 izvršenih provjera			

Grupe za prinudnu naplatu u 2019. godini donijele su 135 rješenja o zabrani otuđenja i opterećenja imovinom; 52 rješenje o pojedinačnoj i solidarnoj odgovornosti, 49 rješenje o zastari i otpisu duga.

Identifikovani i otklonjeni problemi u postupku prinudne naplate

Od 01.02.2018. godine, UIO u svom radu koristi novi poreski informacioni sistem e-Porezi. Implementacijom novog softvera omogućeno je poreskim obveznicima dostavljanje PDV i PDA prijave i drugih isprava elektronskim putem. Prelazak na primjenu novog sistema imao je za posljedicu kašnjenja kod generisanja i izdavanja naloga za prinudnu naplatu na osnovu kojih se pokreće postupak prinudne naplate, koji problem je u 2019. godini u potpunosti otklonjen što je dalje rezultiralo i pozitivnije uticalo na poreske obveznike jer se ostvario bolji efekat naplate u dobrovoljnom periodu plaćanja duga (obveznik ima uvid u stanje duga i prije nego mu je nalog za prinudnu naplatu dostavljen).

Postupak restrukturiranja, stečaja i likvidacije

U 2019. godini, grupe za prinudnu naplatu podnijele su 521 prijavu potraživanja u stečajnom i likvidacionom postupku. U većem broju predmeta, kod stečajnih dužnika nije utvrđeno postojanje stečajne mase i namirenje duga po osnovu indirektnih poreza je bez uspjeha. Isto tako, postoji određeni broj dužnika koji raspolažu određenom imovinom koja ulazi u stečajnu masu i prema kojoj se raspravlja i određuju prioriteta u namirenju prema isplativim redovima. U ranijem periodu, aktom broj 01-10-P-258/10 od 28.09.2010. godine, Pravobranilaštvo BiH je zauzelo stav da će UIO samostalno u svojstvu povjerioca učestvovati u postupcima stečaja i likvidacije a da će se Pravobranilaštvo BiH pojavljivati kao zakonski zastupnik UIO samo kada se radi o spornim potraživanjima u stečaju a koja se utvrđuju u posebnom parničnom postupku, na koji način su grupe za prinudnu naplatu sačinjavale prijave potraživanja a službenici vršili zastupanja na ročištima pred nadležnim sudovima u BiH. Međutim, postupanje UIO na navedeni način dovedeno je u pitanje zato što sudije nadležnih sudova u stečajnim postupcima upozoravaju službenike UIO da ovlaštenja koja izdaju šefovi grupa za prinudnu naplatu, a u vezi sa zastupanjem u stečajnom postupku, nisu pravilna jer ista treba da budu izdata odnosno potpisana i ovjerena od strane Pravobranilaštva BiH kao zakonskog zastupnika, obzirom da UIO zastupa namirenje duga koji predstavlja prihod Jedinostvenog računa.

U odnosu na navedeno planirano je održavanje sastanka sa predstavnicima Pravobranilaštva BiH kako bi se raspravilo o postupanju institucije kao i obim ovlaštenja službenika koji zastupaju UIO u postupcima stečaja, likvidacije i restrukturiranja pred sudovima kao i da se rasprave postupanja u predmetima veće vrijednosti (npr. UNIS fabrika cijevi a.d. Derventa) u smislu davanja mišljenja i pružanja stručne pomoći u vezi sa glasanjem o stečajnom planu ili planu restrukturiranja. Radi

jednoobraznog i pravilnog postupanja donesen je Nalog za postupanje (broj 01-02-2-887/19 od 26.03.2019. godine) kojim se nalažu postupanja organizacionih jedinica prije, u toku i nakon okončanja navedenih sudskih postupaka.

Zastara i otpis duga

U periodu od 2006. godine do danas, zbog okončanja većeg broja stečajnih postupaka, kod organizacionih jedinica koje provode postupak prinudne naplate indirektnih poreza, prisutan je i veći broj predmeta kod kojih su se stekli uslovi za preispitivanje opravdanosti daljeg vođenja i iskazivanja iznosa duga u ukupnom iznosu duga za čiju naplatu je nadležna UIO upravo u situacijama kada je pravno lice/dužnik prestalo da postoji odlukom suda i brisano iz pravnog prometa što zapravo znači da pravno ne postoji. Obzirom da je lice brisano iz pravnog prometa, nad takvim dužnikom, osim u situacijama kada je za vrijeme postojanja dužnika određeno lice proglašeno odgovornim za dug glavnog dužnika, ili je dug prešao na nasljednike dok je titular prava/dužnik postojao u pravnom prometu, takvo lice ne može biti subjekt koji podliježe plaćanju indirektnih poreza koja su određena odredbom člana 18. Zakona o postupku indirektnog oporezivanja. Shodno odredbi člana 30. Zakona o postupku indirektnog oporezivanja, dug po osnovu indirektnih poreza može se, između ostalog, ugasiti otpisom dok je odredbom člana 42. istog zakona propisano da se indirektni porezi mogu otpisati samo pod uslovima i u iznosima propisanim zakonom dok je članom 17. stav (1) Zakona o postupku prinudne naplate indirektnih poreza propisano da se postupak prinudne naplate okončava odlukom kojom se konstatira da je dug ugašen iz bilo kojeg razloga predviđenog zakonom.

U 2020. godini, shodno navedenom, planirano je da se izvrši otpis svih dugova kod kojih je nastupila apsolutna zastara prava na potraživanje plaćanja i to aplikativno, automatski, nakon donošenja odluke o nastupanju zastare.

Zakonski i podzakonski akti

Osnovni problem u provođenju postupka prinudne naplate i rizik u poduzimanju mjera prinude je nedorečenost propisa o provođenju postupka prinudne naplate u odnosu na druge propise na državnom i entitetskim nivoima sa kojim propisima se uređuju pitanja o stvarnim pravima, koje smo dužni poštovati. Radna grupa koja je imenovana radi izrade nacrtu Pravilnika o provođenju Zakona o postupku prinudne naplate indirektnih poreza sačinila je nacrt Pravilnika koji bi mogao uticati na jasnije postupanje i provođenje postupka. U odnosu na važeći Pravilnik o provođenju Zakona o postupku prinudne naplate indirektnih poreza, ovim Pravilnikom detaljnije su propisani slijedeći postupci:

- postupak utvrđivanja odgovornosti drugih lica za dug glavnog dužnika,
- nadležnost za rješavanje zahtjeva za odgodu plaćanja i plaćanje duga u ratama, kao i preciznije propisivanje radnji u postupku odobravanja, obzirom na manjkavosti Odluke o nadležnosti za rješavanje zahtjeva za odgodu plaćanja i plaćanje u ratama ("Službeni glasnik BiH", broj 42/06),
- preciznije određivanje pokretanja postupka prinudne naplate dostavljanjem izvještaja o dugu,
- postupak pljenidbe dužnikovih nenaplaćenih potraživanja,
- postupak po zahtjevu za potraživanje treće strane,
- postupak prodaje zaplijenjene imovine,
- postupanje sa nekretninama na kojima je, shodno Zakonu o izmjenama i dopunama Zakona o postupku prinudne naplate indirektnih poreza ("Službeni glasnik BiH", broj 62/11) uspostavljena zakonska hipoteka u korist UIO,
- preciznije propisivanje namirenja troškova postupka prinudne naplate.

Isto tako, provođenje Zakona o postupku prinudne naplate indirektnih poreza, u praksi nailazi na izvjesne prepreke posebno u dijelu koji se odnosi na odredbe o ustupanju imovine državi BiH u slučaju kada zaplijenjena imovina (vozila i nekretnine) nije prodana na aukcijama ili putem direktne prodaje (član 16. Zakona o postupku prinudne naplate indirektnih poreza) a nacrt Odluke o pokriću gubitka prihoda nastalog ustupanjem imovine nije razmatran od strane Upravnog odbora UIO.

Sistematizacija radnih mjesta

Prema Pravilniku o unutrašnjoj organizaciji u UIO, broj sistematizovanih radnih mjesta organizacionih jedinica koje provode postupak prinudne naplate je odavno prevaziđen i sistematizovani broj izvršilaca nije dovoljan u odnosu na stvarne potrebe, složenost i obim poslova. Takođe je neadekvatna postojeća unutrašnja organizacija organizacionih jedinica za prinudnu naplatu iz razloga što iste organizaciono pripadaju odsjecima za poslovne usluge pri regionalnim centrima a funkcionalno Odsjeku za prinudnu naplatu.

Interna revizija postupka prinudne naplate indirektnih poreza

U ranijem periodu je bilo prisutno neujednačeno postupanje grupa za prinudnu naplatu u provođenju mjera prinude što je bilo i predmet interne kontrole u UIO koja je rezultirala davanjem ocjene ne zadovoljava, iz razloga što takvo postupanje utiče na zakonitost i efikasnost rada, te izaziva pravnu nesigurnost. Od strane interne revizije dato je 15 preporuka za otklanjanje uočenih nedostataka i poboljšanje funkcionisanja prinudne naplate. Preporuke su tokom 2019. godine realizovane, uvedena je nova praksa u organizaciji poslova i vršenju nadzora i kontrole od strane Odsjeka za prinudnu naplatu nad provođenjem tih poslova u grupama za prinudnu naplatu u cilju ujednačavanja rada, data su pojašnjenja i instrukcije za postupanja, a razmjena mišljenja i zauzimanje stavova vrše se na zajedničkim sastancima. Navedeno je rezultiralo da je u izvještaju interne revizije provedene u 2019. godini konstatovano poboljšanje u funkcionisanju postupka prinudne naplate indirektnih poreza.

Problemi u prikupljanju podataka i prodaji zaplijenjene imovine

Problem u provođenju postupka prinudne naplate jeste prodaje nepokretne imovine dužnika ukoliko uzmemo u obzir činjenicu da ova oblast nije detaljno propisana važećim propisima o indirektnom oporezivanju i postupku prinudne naplate (suvlasništvo, bračna stečevina, etažno vlasništvo, vanknjižno vlasništvo, predaja prodate nekretnine u zakoniti posjed kupcu, prenos prava vlasništva) kao i problem što smo u najvećem broju predmeta, kao hipotekarni povjerilac iza drugih povjerilaca (najčešće banaka i poreznih uprava) koje ne pokreću izvršni postupak, a imaju znatno veća potraživanja. U praksi, prilikom prodaje nekretnine organizacione jedinice koje provode postupak prinudne naplate nailaze na niz problema a prema prijedlogu i mišljenju stručnjaka iz ove oblasti, sugerisano je da se prodaja zaplijenjenih nekretnina nakon registrovanja zakonske hipoteke, vrši isključivo putem nadležnih sudova, zbog osjetljivosti propisa u ovoj oblasti (zemljišnoknjižna oblast) unutar BiH.

Osim navedenog, potrebno je istaći da je otežano vršenje postupka prinudne naplate u dijelu kojim smo obavezni prikupiti podatke o imovini dužnika jer većina drugih institucija, da bi dostavila informaciju o imovini, traži uplatu propisane takse koje ponekad znaju biti u visokim iznosima (APIF, FIA, Republička uprava za geodetske poslove RS-a ZK ured, Registar zaloga, sudovi). Zbog takve procedure, provjera imovine se obavlja usporeno.

Pri obavljanju poslova prinudne naplate suočeni smo sa problemom postojanja dužnika čiji su osnivači i direktori strani državljani ili lica sa dvojnim državljanstvom, a koji više nemaju boravak u BiH, a u pravilu nemaju nikakvu imovinu, rade u iznajmljenim prostorima, jedino su zaposleno lice u pravnom licu, i slično. U odnosu na navedeno, propisi o provođenju postupka prinudne naplate jasno propisuju postupanje organizacionih jedinica u vezi sa navedenim (proglašavanje nesolventnosti, nenaplativosti i sl.) ali kao organizaciona jedinica koja se sa navedenim najčešće susreće, smatramo da je potrebno provoditi strožije mjere provjere prilikom registracije i za vrijeme poslovanja poreskog obveznika, od strane drugih organizacionih jedinica unutar UIO, koje mogu uticati da do ovakvih situacija uopšte ne dolazi.

Prinudna naplata ostalih prihoda – program Račun

U cilju automatizacije pokretanja postupka prinudne naplate duga ostalih prihoda i taksi koje naplaćuje UIO preduzete su aktivnosti na kreiranju nove aplikacije „Account“ i izradi uputstva koji će definisati način postupanja.

4.1 Planirane aktivnosti za unaprjeđenje prinudne naplate indirektnih poreza

U narednom periodu planirana je izrada dokumenata bitnih za dalje postupanje organizacionih jedinica koje provode postupak prinudne naplate indirektnih poreza i ostalih prihoda, i to:

1. Strategija upravljanja dugom za period 2020.-2023. godine,
2. Plan upravljanja rizikom u postupku prinudne naplate za period 2020.-2023. godine i
3. Uputstvo o utvrđivanju procedure za identifikovanje i određivanje prioriteta prilikom prinudne naplate duga za period 2020.-2023. godine.

Radi rješavanja iznesenih problema i poboljšanja stanja u oblasti prinudne naplate potrebno je preduzimanje mjera koje se prvenstveno odnose na povećanje broja sistematizovanih radnih mjesta u svim organizacionim jedinicama koje provode postupak i donose odluke u vezi sa postupkom prinudne naplate; zatim da se aktuelizira provođenje zakonom propisanog postupka za otpis duga u predmetima kod kojih su se stekli uslovi. Ove aktivnosti bi osim umanjenja ukupnog broja predmeta i ukupnog duga

uticale i na postupak brisanja dužnika poreskih obveznika iz Jedinственог регистра obveznika obzirom da su pri Sektoru za poreze doneseni zaključci o prekidu postupka deregistracije do momenta namirenja duga;

Usvajanjem i donošenjem novog Pravilnika o provođenju postupka prinudne naplate kojim je detaljnije i na jasniji način propisano postupanje u provođenju postupka prinudne naplate će pozitivno uticati na efikasnost u radu posebno što je jasnije opisano provođenje aktivnosti kod određenih vrsta pljenidbi.

Takođe, smatramo da bi se problem oko ustupanja zaplijenjene imovine mogao prevazići na način da se takva imovina ustupi opštinama ili gradovima na čijem teritoriju se omovina nalazi, kao jedinicama lokalne samouprave koje ujedno imaju najveći interes a i mogućnost dobijanja imovine u vlasništvo pod povoljnijim uslovima.

4.2 Stanje oduzete robe u Centralnom skladištu i u regionalnim centrima

Vrijednost privremeno oduzete robe u 2019. godini iznosi 1.370.615,98 KM, a vrijednost prodate robe u 2019. godini na nivou UIO iznosi 499.200,74 KM, što je za 20.828,17 KM manje nego u 2018. Godini. Vrijednost uništene robe u 2019. godini na nivou UIO iznosi 506.187,73 KM, što je za 46.855,32 KM više nego u 2018. godini. U toku 2019. godine na osnovu pravosnažnih i izvršnih odluka vraćena je privremeno oduzeta roba u vrijednosti od 239.601,41 KM, što je za 266,53 % više nego u 2018. godini. Stanje oduzete robe iskazano je u tabelarnom pregledu (Tabela 8).

Tabela 8: Pregled stanja oduzete robe 2019./2018. godinu

REGIONALNI CENTAR	VRIJEDNOST U KM			
01.01.2019.-31.12.2019.	PRODANO	UNIŠTENO	VRAĆENO	UKUPNO
RC BANJA LUKA				
RC MOSTAR	6.716,26	18.432,60	168.811,73	193.960,59
RC TUZLA	155.431,35	289.132,30	8.519,95	453.083,60
RC SARAJEVO	211.415,07	191.174,32	48.616,24	451.205,63
CENTRALNO SKLADIŠTE	125.638,06	7.448,51	13.653,49	195.130,71
UKUPNO U 2019.g.	499.200,74	506.187,73	239.601,41	1.244.989,88
UKUPNO U 2018.g.	520.028,91	459.332,41	65.369,86	1.044.731,18
RAZLIKA (2019-2018)	-20.828,17	46.855,32	174.231,55	200.258,70
RAZLIKA (2019-2018) u %	-4,01%	10,20%	266,53%	19,17%

U cilju poboljšanja rada organizacionih jedinica koje obavljaju poslove u vezi sa oduzetom robom dato je više uputa za jednoobraznost u postupanju.

U izvještajnom periodu preduzete su aktivnosti na realizaciji zaključka Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, sa 134. sjednici kojim je UIO zadužena za hitno postupanje u skladu sa važećim zakonskim i podzakonskim aktima koji regulišu postupanje s pravosnažno oduzetim vozilima. Tokom 2019. godine započet je postupak uništenja motornih vozila koja su pravosnažno oduzeta i postupak preuzimanja vozila za uništenje od strane najpovoljnijeg ponuđača okončan je u RC Mostar, u toku je postupak preuzimanja kod RC Sarajevo dok je za ostala dva regionalna centa i Centralno skladište ponovljen Javni oglas za izbor najpovoljnijeg ponuđača.

5 KONTROLNE AKTIVNOSTI

5.1 Analiza rizika

U izvještajnom periodu posebna pažnja je posvećena unaprjeđenju analize i upravljanja rizicima i u tom smislu je donesena Strategija upravljanja rizicima kojom su definisane ključne aktivnosti u 2019. godini. Strategijom je planirana identifikacija i analiza rizika na tri nivoa: strateškom, operativnom i taktičkom.

Aktivnosti u oblasti upravljanja rizicima na strateškom nivou u toku 2019. godine u značajnoj mjeri je opredijelila Strategija unapređenja poštovanja propisa u oblasti indirektnih poreza za period 2019. – 2021. godina, donesena u martu 2019. godine. UIO je ovom strategijom usvojila različite

aktivnosti u cilju ostvarenja pozitivnog uticaja na percepciju poreskih obveznika o značaju poštovanja i izvršavanja svojih obaveza, što uključuje set mjera, proaktivnih (komunikacija, informisanje i razne usluge) i reaktivnih (kontrola i prinuda), namijenjenih različitim segmentima poreskih obveznika. Fokus Strategije je na povećanju stepena dobrovoljnog poštovanja propisa i uspostavljanju mjera za smanjenje namjernog nepoštovanja propisa.

Pomenuta Strategija iziskivala je provođenje niza pripremnih aktivnosti, kao što su strateška analiza u oblasti PDV, prepoznavanje i unos najznačajnijih rizika u registar, procjenu i prioritizaciju identifikovanih rizika, te prijedloge mjera za ublažavanje rizika. Na osnovu početnih aktivnosti Komisija za upravljanje rizicima za unapređenje poštovanja propisa u oblasti indirektnih poreza, sačinila je akcioni plan za provođenje Strategije, kojim su dalje određene aktivnosti Odjeljenja za analizu rizika, kao i drugih organizacionih jedinica nadležnih za provođenje akcija s ciljem umanjavanja rizika. Povratne informacije o ispunjenju ciljeva definisanih Strategijom prikupljane su od strane Odjeljenja za analizu rizika, o čemu su sačinjeni kvartalni izvještaji, te dostavljeni Komisiji. U vezi sa provođenjem Strategije ističemo neke od najznačajnijih aktivnosti provedenih od strane Odjeljenja:

- Od strane Komisije kao prioritetna rizična oblast u kojoj je potrebno provesti program poštovanja poreskih propisa, tj. pojačane kontrolne, informativne i druge aktivnosti iz nadležnosti UINO određena je djelatnost „ugostiteljstva“. U vezi sa istim Odjeljenje je Izvršilo analizu djelatnosti pripreme i usluživanja hrane i pića (obuhvaćeni subjekti koji posluju u oblasti 56 prema Klasifikaciji djelatnosti BiH 2010).
- Izvršena je Analiza aktivnih poreskih obveznika koji u 2018. godini imaju razreze po službenoj dužnosti. Predmetna analiza urađena je sa ciljem da se identifikuju segmenti i kategorije obveznika koji ne izvršavaju obavezu podnošenja PDV prijave te predlože odgovarajuće proaktivne mjere koje će dovesti do smanjenja ovog rizika i podizanja poreske discipline na viši nivo.
- Izvršena je analiza uticaja komunikacije na poštovanje poreskih propisa, kako bi se ispitao uticaj medijske kampanje na ponašanje i nivo prijavljenih obaveza obveznika iz djelatnosti ugostiteljstva.
- Analizirani su i identifikovani obveznici iz djelatnosti ugostiteljstva kod kojih postoji razlika u prijavljenoj adresi i odgovornom licu u Jedinstvenom registru obveznika indirektnih poreza i registrima poreskih uprava. Analiza je vezana za akcioni plan u oblasti ugostiteljstva, prema kom je usaglašeno da jedna od aktivnosti bude „unapređenje pouzdanosti podataka u Jedinstvenom registru obveznika indirektnih poreza“. Podaci su dostavljeni Odjeljenju za komunikacije i međunarodnu saradnju na dalje postupanje.
- U cilju „registracije lica koja su prešla oporeziv prag“ izvršena je analiza podataka o prometu prijavljenom putem fiskalnih kasa u 2018. godini, te su izdvojena lica – ugostitelji koji su ostvarili promet po stopi A iznad oporezivog praga, te lica sa prometom između 48.000 i 50.000 KM (granični promet), a koja nisu obveznici sa stanovišta PDV-a. Uz navedeno korišteni su i raspoloživi podaci o ostvarenim prihodima APIF-a i FIA-e, te Brčko distrikta. Identifikovani obveznici dostavljeni su Sektoru za poreze u cilju provođenja informativnih kontrola.
- U djelatnosti ugostiteljstva, identifikovani su neaktivni obveznici i obveznici u procesu odjave u entitetskim poreskim upravama, koji su istovremeno aktivni u Jedinstvenom registru obveznika indirektnih poreza, sa dugom većim od 100 KM. Liste obveznika dostavljene su Sektoru za poslovne usluge, Odsjeku za prinudnu naplatu, kako bi se eventualni postupci prinudne naplate blagovremeno proveli.
- U vezi sa akcionim planom u djelatnosti ugostiteljstva, identifikovani su neaktivni obveznici indirektnih poreza po slijedećim osnovama: poreski obveznici koji više od 5 godina podnose PDV prijave sa nulama, poreski obveznici koji više od 5 godina podnose PDA prijave sa nulama i poreski obveznici kod kojih postoji razlika u statusu registracije u registru UIO i poreskih uprava. Liste obveznika po navedenim kriterijima dostavljene se Sektoru za poreze na dalje provjere i po potrebi pokretanje postupka prestanka registracije.
- Održani su sastanci sa predstavnicima Sektora za poreze i Sektora za provođenje propisa, u cilju unapređenja postojećih parametara rizika i uvođenja novih, a vezano za segmente betonare i asfaltne baze, veliki obveznici iz nadležnosti Odsjeka za reviziju i kontrolu, ugostiteljstvo, te segment obveznika koji su zahtijevali povrat/kredit.
- Unakrsnom provjerom internih i eksternih baza identifikovani su obveznici koji prelaze oporeziv prag, a nisu upisani u Jedinstveni registar obveznika indirektnih poreza, te je spisak istih dostavljen u Sektor za poreze s ciljem preduzimanja daljih radnji.

Na taktičkom nivou izvršene su sljedeće analize:

- Izvršena je Analiza efikasnosti kontrola predloženih od strane Odjeljenja za analizu i upravljanje rizicima u 2016., 2017. i 2018. godini, s ciljem ocjene uspješnosti selekcije rizičnih segmenata, djelatnosti i pojedinačnih obveznika na osnovu finansijskog rezultata kontrole.
- Izvršena je Analiza uvoza naftnih derivata i zamjenskih pogonskih goriva za period 01.01.2018. do 30.09.2019. godine, s ciljem prikaza podataka i trendova uvoza pomenutih roba na carinsko područje BiH u posmatranom periodu.
- Analiza PDV-SL-2 obrazaca u 2018. godini, te Analiza PDV-SL-2 obrazaca u 2018. i 2019. godini, kako bi se opisali prepoznati rizici, utvrdili mogući rizični obveznici i pokušale dati preporuke u cilju suzbijanja prepoznatih rizika.
- Sačinjeno je 12 mjesečnih analiza o izvršenim povratima PDV-a po PDV prijavama.

Na **operativnom nivou** vršene su redovne mjesečne aktivnosti - učešća u određivanju 25% od ukupnog broja planiranih kontrola Sektora za poreze.

Prema prijedlogu Odjeljenja u 2019. godini za kontrolu je predloženo 1.225 obveznika, od čega je izvršeno 1.064 kontrola, dok je 161 kontrola bila u toku. Ukupni efekti kontrola su 15.728.240 KM, dok su ukupni efekti kontrola za 2018. godinu bili 17.778.802 KM, pri čemu je za kontrolu bilo predloženo 1.220 obveznika.

Kroz mjesečne planove kontrola u 2019. godini, posebna pažnja posvećena je segmentu „ugostiteljstva“, određenom za oblast u kojoj će se provesti program poštovanja propisa u vezi sa izvršenjem Strategije unapređenja poštovanja propisa u oblasti indirektnih poreza za period 2019. – 2021. godina. Po tom osnovu za kontrolu je predloženo 211 obveznika, a ostvareni efekti kontrola iznose 2.100.256 KM.

Na osnovu zahtjeva Sektora za poreze Odjeljenje za analizu rizika je u izvještajnom periodu 24 puta izvršilo procjenu rizika za grupe obveznika za koje su zaprimljene inicijative za kontrolu od strane drugih organizacionih jedinica ili putem anonimnih prijava građana.

U okviru izrade kriterija selektiviteta, koji se koriste u obradi carinskih prijava u informacionom programu ASYCUDA World, predloženo je 42 kriterija selektiviteta koji su putem SAR obrazaca dostavljeni Komisiji za selektivitet. Takođe, sačinjeno je 11 skraćениh izvještaja o analizi rizika, koji su dostavljeni organizacionim jedinicama UIO na dalje postupanje.

U skladu sa Metodologijom pripreme godišnjeg plana naknadnih carinskih kontrola u BiH Sektor za carine i Odjeljenje za analizu i upravljanje rizicima izradili su plan naknadnih carinskih kontrola za 2020. godinu. Odjeljenje je izvršilo evaluaciju prošlogodišnjih indikatora na osnovu analize kontrolnih rezultata i utvrđivanje rizičnih područja od najvišeg prioritnog značaja, pripremlilo prijedloge indikatora rizika na osnovu analiza baziranih na raspoloživim resursima, sa Sektorom za carine izvršilo odabir indikatora rizika. Odjeljenje je izradilo analize za 14 od ukupno 33 usvojena indikatora te izvršilo selekciju carinskih obveznika za naknadnu kontrolu za utvrđene indikatore (oblasti) rizika. U planu naknadnih carinskih kontrola za 2019. godinu odjeljenje je predložilo 17 od 33 usvojenih indikatora rizika. Po dostavljanju selektovanih obveznika od drugih nosilaca analize indikatora sačinjen je pregled obveznika prema stepenu rizičnosti. Kao korektivni mehanizam u svrhu evaluacije jedan broj obveznika odabran je random selekcijom. Integrisane podatke Odjeljenje je dostavilo Odsjeku za kontrolu koji dostavlja Grupama za kontrolu u RC za konačan izbor obveznika za fiksni dio godišnjeg plana.

Izrađen je prednacrt akta o procesu upravljanja rizicima poštovanja propisa u oblasti poreza i u toku je finalizacija donošenja ovog akta.

5.1.1 Identifikovani problemi u oblasti analize i upravljanja rizicima

- Modul za analizu rizika u novoj poreskoj aplikaciji još uvijek nije dovršen.
- Službenici koji obavljaju poslove analize i upravljanja rizicima su često angažovani u radu radnih grupa u UIO što znatno usporava i otežava obavljanje redovnih poslova.
- Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji u UIO propisane su nadležnosti upravljanja rizicima svih indirektnih poreza (poreskim, carinskim i akciznim) u operativnom i strateškom kontekstu broj zaposlenih u Odjeljenju za analizu i upravljanje rizicima je nedovoljan iz kojih razloga je predloženo Kabinetu direktora UIO da se izvrši izmjena sistematizacije radnih mjesta radi obezbjeđivanja dovoljnog broja izvršilaca.
- Odjeljenje aktivno učestvuje u pripremi fiksnog dijela Godišnjeg plana naknadne carinske kontrole, te je u tom smislu potrebno izvršiti dopunu Pravilnika o kontroli i ograničenoj provjeri indirektnih poreza radi preciznijeg definisanja saradnje između Sektora za carine i analize rizika.

5.2 Carinska kontrola

U izvještajnom periodu u oblasti carinske kontrole provedeno je ukupno 854 naknadnih kontrola, što predstavlja 85% realizacije plana kontrola (planirano 1000 kontrola) (Tabela 9).

Tabela 9: Realizacija plana kontrola u 2019. godina

RB	NALOZI ZA KONTROLU	OSTVARENJE PLANA		PROCENAT
		PLANIRANO 2019. g	OSTVARENO 2019. g	
1	Fiksni nalozi za kontrolu	500	420	84%
2	Varijabilni nalozi za kontrolu	500	434	87%
	UKUPNO	1.000	854	85%

U odnosu na isti period prošle godine ukupan broj realizovanih kontrola je veći za sedam kontrola od čega je fiksnih-potpunih kontrola urađeno 39 više, dok je varijabilnih–djelimičnih urađeno 32 kontrole manje. Grupe za kontrolu pokrenule su 2809 prijedloga za naknadnu naplatu, donijele 2078 prvostepenih upravnih rješenja, te podnijele 10 prekršajnih naloga i tri zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka. Analizirajući rezultate rada grupa za kontrolu regionalnih centara evidentno je da su u izvještajnom periodu pokrenule naknadnu naplatu u iznosu od 4,25 mil KM dok je naplaćeno 4,58 mil KM što je više za 2,13 mil KM tj. 87% u odnosu na ostvarenje za isti period prethodne godine (Tabela br. 10. i 11.).

Tabela 10: Naknadna naplata u postupku carinske kontrole u 2018. godini

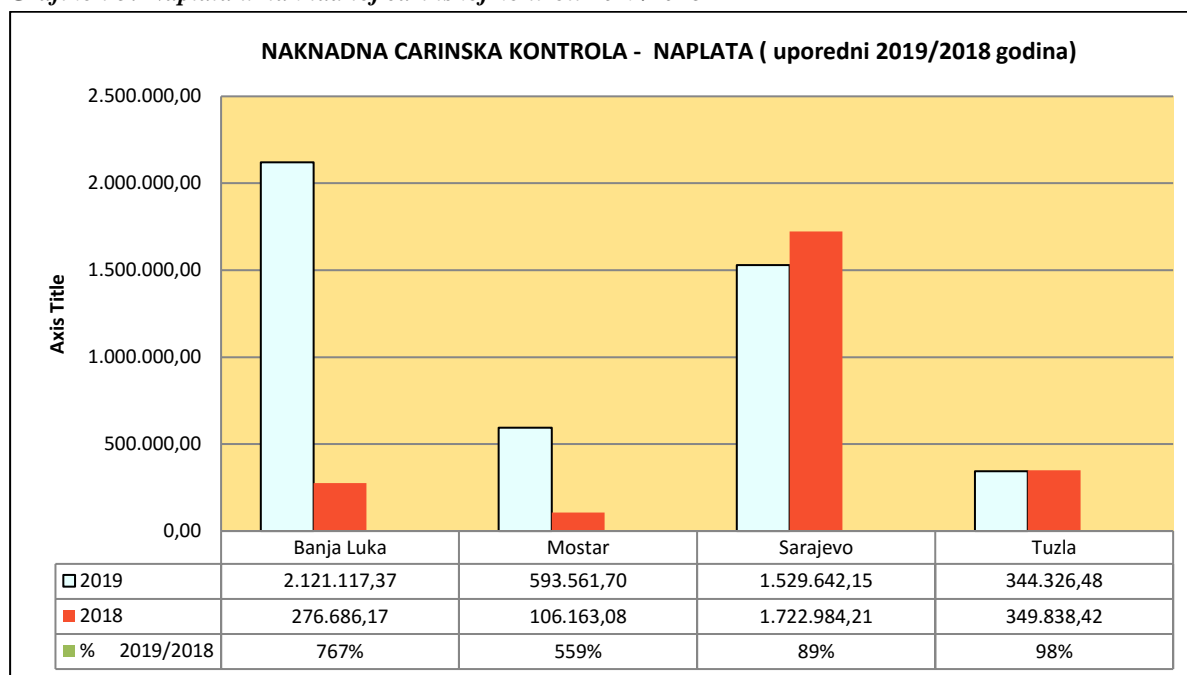
NAKNADNA NAPLATA ZA 2018	Banja Luka	Mostar	Sarajevo	Tuzla	UKUPNO
Iznos predložene naknadne naplate u 2019. godini u KM	1.953.902,12	667.374,29	1.279.681,49	321.405,20	4.256.326,45
Iznos naplaćene naknadne naplate u 2019. godini u KM	2.121.117,37	593.561,70	1.529.642,15	344.326,48	4.588.648,70

Tabela 11: Komparativni prikaz naknadne naplate u postupku carinske kontrole 2019/2018. godini

NAKNADNA NAPLATA	Banja Luka	Mostar	Sarajevo	Tuzla	UKUPNO
Naplaćene naknadne naplate u KM 2019. godina	2.121.117,37	593.561,70	1.529.642,15	344.326,48	4.588.648,70
Naplaćene naknadne naplate u KM 2018. godina	276.686,17	106.163,08	1.722.984,21	349.838,42	2.455.671,88
Ostvarenje 2019 /2018. godinu	767%	559%	89%	98%	187%

Grafikon 5: Naplata u naknadnoj carinskoj kontroli 2019/2018

Pored aktivnosti po zaprimljenim zapisnicima o sačinjenoj kontroli, službenici u Odsjeku za kontrolu pri Središnjem uredu obavljali su i sljedeće aktivnosti: saradnja s Interpolom; provjera porijekla, ovlaštenih izvoznika i pojednostavljenih procedura; saradnja sa Državnom Regulatornom Agencijom za radijacijsku i nuklearnu sigurnost; evidencije i kontrole razduživanja dozvola za uvoza/izvoza/tranzita prekursora i opojnih sredstava i izvještavanje nadležnih institucija; saradnja sa Inspekcijama na nivou države i entiteta; postupali po zahtjevu drugih organa i institucija BiH (Sud, Tužiteljstvo, SIPA, OSA, entitetske porezne uprave, inspekcije, policija i dr.); postupali po zahtjevu drugih carinskih administracija zemalja sa kojima su potpisani ugovori o suradnji (zemlje EU, zemlje CEFTA, Republika Turska).

Odsjek za kontrolu je u izvještajnom periodu učestvovao u koordinaciji i provođenju slijedećih operativnih akcija: VIRIBUS (antidoping sredstva), VIGILANTIS (ugrožavanje regionalne stabilnosti, dolazak Pape), RIJEKA 2019 (kontrola kontejnerskih pošiljki), PANDORA IV i ATHENA II (nedozvoljena trgovina kulturnim dobrima i umjetninama, krađa kulturnih dobara i umjetnina i sl.), MISMED III (prepoznavanje i ometanje trgovine zloupotrijebljenim i krivotvorenim lijekovima u paketima, kontejnerima i drugim prevoznim sredstvima iz drugih relevantnih zemalja u EU i između zemalja EU), JUBILARIAN (evazija prihoda kod privremenog uvoza na aerodromima), DRINA 2019 (cilj- selekcija, identifikacija, profiliranje i praćenje kretanja sumnjivih pošiljki koje se iz carinskog područja Bosne i Hercegovine upućuju u carinsko područje Republike Srbije i obratno), LANDLOCK (pretovar-prekrcaj roba koje su pod antidamping mjerama), JAD 2019 WB, GAMES 2019 (pojačane mjere nadzora nad pravom industrijske svojine, oružja, valuta, psihotropnih supstanci, prekursora i dr.), FAST FORWARD (identifikacija i sprečavanje prodaje i distribucije nemedicinskih sintetičkih opioida i opasnih supstanci vezanih za fentanil), ECLIPSE IV (praćenje i suzbijanje nezakonitog prometa, cigareta, sirovog duhana i duhana za pušenje) i CROCODILLIUS (pojačana kontrola pronalaska opojnih droga i prekursora koji se koriste u proizvodnji opojnih droga). Ostvareni rezultati rada su prikazani u tabelarnom pregledu (Tabela br. 10 i 11.).

Tabela 12: Pregled ostvarenih rezultata rada Odsjeka/grupa za kontrolu u 2019.godini

NALOG - Kontrolne tačke	SREDIŠN JI URED		TUZLA		BANJA LUKA		SARAJEVO		MOSTAR		UKUPNO	
	PLANIRANO	OSTVARENO	PLANIRANO	OSTVARENO	PLANIRANO	OSTVARENO	PLANIRANO	OSTVARENO	PLANIRANO	OSTVARENO	PLANIRANO	OSTVARENO
2019.godina												
FIKSNE KONTROLE	0	0	125	124	125	84	125	91	125	121	500	420
VARIJABILNE KONTROLE	0	4	125	139	125	118	125	118	125	55	500	434
UKUPNO – ZAPISNIKA	10	1	250	263	250	216	250	185	250	192	1.000	854
Administrativna pomoć		174										174
Prekursori, lijekovi		112										112
Prekršajni nalozi								6		4		10
Prekršajni zahtjev								3				3
Prijedlog za naknadnu naplatu				137		100		2467		120		2809
Broj UP/I				221		104		1633		120		2078
Predloženo za naknadnu naplatu KM			321.405,20		1.953.902,12		1.279.681,49		667.374,29		4.256.326,45	
Naplaćeno naknadne naplate KM			344.326,48		2.121.117,37		1.529.642,15		593.561,70		4.588.648,70	

Tabela 13: Komparativni prikaz ostvarenih rezultata rada 2019/2018. godinu

	Aktivnosti Odsjeka/Grupa	Ostvareno 2019.	Ostvareno 2018.	PROCENAT
1	Administrativna pomoć	174	184	95%
2	Prekursori, lijekovi	112	219	51%
3	Prekršajni nalog	10	15	67%
4	Prekršajni postupak	3	10	30%
5	Prijedloga za naplatu	2809	3967	71%
6	Predloženo za naknadnu naplatu KM	4.256.326,45	5.721.342,86	74%
7	NAPLAĆENO U KM	4.588.648,70	2.455.671,88	187%

5.3 Poreska kontrola

U izvještajnom periodu u oblasti poreza su u skladu sa propisanim nadležnostima, provedene značajne aktivnosti na osiguranju prikupljanja prihoda i jačanju poreske discipline, s ciljem povećanja stepena dobrovoljnog poštivanja propisa od strane obveznika indirektnih poreza. U skladu sa važećim propisima, a na osnovu rezultata provedenih kontrola, dat je akcenat dodatnom unapređenju, modernizaciji i poboljšaju poslovnih procesa, posebno putem efikasnog planiranja, komunikacije, razmjene podataka i izvještavanja unutar Sektora za poreze, komunikacije sa drugim organizacionim jedinicama UIO, komunikacije i saradnje sa poreskim obveznicima u okvirima nadležnosti Sektora za poreze, te identifikovanja prioriteta za provođenje kontrola, na temelju saradnje sa Odjeljenjem za analizu i upravljanje rizicima i prema drugim razlozima i kriterijima odabira poreskih kontrola.

Kontrole se odvijaju shodno godišnjem planu, kao i zahtjevima i prioritetima postavljenim u realnom vremenu. Zaposleni iz Sektora za poreze nastavili su pružati značajan doprinos podizanju funkcionalnosti elektronskih aplikacija poreskog informacionog podsistema UIO E-porezi kao i u radu radnih grupa u oblasti normativnih aktivnosti i unaprijeđenja selektiviteta.

5.3.1 Revizija i kontrola

Odsjek za reviziju i kontrolu je u 2019. godini realizovao 21,81 % više kontrola od planiranog broja, budući da je planirano 7.299 kontrola, a izvršeno 8.891 kontrola. Kada su u pitanju potpune kontrole planirano je 5.514 potpunih kontrola, a izvršene su 5.366 potpune kontrole, što znači da je postotak realizacije potpunih kontrola manji za 2,68 % od planiranog broja (*u toku 2019. godine izvršeno je šest „akcija“ tj. pojačanih kontrolnih aktivnosti u kojim su većim dijelom bile zastupljene djelimične kontrole bez razreza, što je za posljedicu imalo smanjen broj izvršenih potpunih kontrola*). U izvještajnom periodu izvršeno je 21,43 % više kontrola u odnosu na isti period 2018. godine.

Ukupni bruto efekti tj. razrezi dodatno utvrđene obaveze po rješenjima inspektora u kontrolama iznose 65.868.568 KM, dok neto efekti (koji se dobiju kada se od bruto efekta oduzmu iznosi poništenih rješenja iz tekuće i prethodnih godina) iznose 57.139.244 KM. Bruto efekti u izvještajnom periodu manji su za 2,83 % u odnosu na isti period 2018. godine, kad su iznosili 67.789.609 KM. Neto efekti kontrola veći su za 2,64 % u odnosu na isti period 2018. godine, kada su iznosili 55.667.377 KM. Iznos pregledanog gradivnog PDV-a po izvršenim kontrolama u 2019. godini u odnosu na 2018. godine je veća za 17,77 % . U 2019. godini grupe za reviziju i kontrolu su izdale 3.129 prekršajnih naloga što je za 29,30 % više nego u 2018. godini. Vrijednost izrečenih novčanih kazni po prekršajnim nalogima iznosi 11.107.948 KM što je više za 38,31 % nego u 2018. godini kada je iznosila 8.031.037 KM. Naplaćeni iznos po prekršajnim nalogima u 2019. godini je 1.655.307,27 KM što je za 58,93 % više nego u 2018. godini, kada je iznosio 1.041.547,54 KM.

Tabela 14: Pokazatelji provedenih aktivnosti i rezultata Odsjeka za reviziju i kontrolu

Red. broj	Pokazatelji o provedenim aktivnostima Odsjeka/grupa za reviziju i kontrolu	2019. godina	2018. godina	Razlika	Procenat povećanja /smanjenja
1	2	3	4	5 (3-4)	6 (5/4)
1	Bruto efekti po PDV i akciznoj prijavi	64.992.358	66.505.502	-1.513.144	-2,28%
2	Ostala zaduženja (tzv. ručno)	876.210	1.284.107	-407.897	-31,77%
3	Ukupni bruto efekti (1.+2.)	65.868.568	67.789.609	-1.921.041	-2,83%
4	Umanjenja po žalbi u prvostepenom postupku	-4.732.995	-8.904.454	4.171.459	-46,85%
5	Umanjenja po žalbi u drugostepenom postupku	-3.962.707	-2.543.994	-1.418.713	55,77%
6	Korekcije efekata u obnovi postupka	-33.622	-390.862	357.240	-91,40%
7	Neto efekti po prijavi (1.+4.+5.+6.)	56.263.034	54.666.192	1.596.842	2,92%
8	Ukupni neto efekti (7.+2.)	57.139.244	55.667.377	1.471.867	2,64%
9	Ukupno kontrolisani gradivni PDV	3.558.249.84 6	3.021.461.715	536.788.131	17,77%
10	Broj izdatih prekršajnih naloga	3.129	2.420	709	29,30%
11	Ukupan iznos izrečene kazne po prekršaju	11.107.948	8.031.037	3.076.912	38,31%
12	Broj zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka	2	1	1	100,00%
13	Ukupno naplaćen iznos po prekršajnim nalogima	1.655.307	1.041.548	613.760	58,93%
14	Ukupan broj prekršajnih naloga za koje je zatraženo sudsko odlučivanje	437	355	82	23,10%
15	Broj poslatah zahtjeva za informaciju	273	287	-14	-4,88%
16	Broj primljenih zahtjeva za informaciju	278	370	-92	-24,86%
17	Broj poslatah kontrolnih poruka	4.147	4.917	-770	-15,66%
18	Broj poslatah obrazaca 4x4 Sektoru za provođenje zakonskih propisa	86	74	12	16,22%

19	Broj obavještenja o postojanju osnova sumnje o počinjenom krivičnom djelu utvrđenih u postupku kontrole	314	246	68	27,64%
20	Broj izjavljenih žalbi na rješenja inspektora	459	338	121	35,80%
21	Broj poništenih rješenja inspektora od strane šefa Grupe za KVPO ili šefa Odsjeka za poreze	63	65	-2	-3,08%
22	Broj poništenih rješenja u II stepenu	25	32	-7	-21,88%

5.3.2 Kontrola velikih poreskih obveznika

Odsjek za kontrolu velikih poreskih obveznika je u izvještajnom periodu izvršio 1.587 kontrola, što je za 7,23 % više od planiranog broja za izvještajni period za koji je planirano ukupno 1.480 kontrola svih tipova (srazmjerno uzevši u odnosu na godišnji plan) (Tabela 15.). U ovom izvještajnom periodu realizovano je 9,07 % kontrola više u poređenju sa istim periodom 2018. godine.

Kada je riječ o potpunim kontrolama, od planiranih 640 kontrola za izvještajni period, izvršeno je 656 potpunih kontrola ili 102,50 % od planiranog broja i za približno 2,02% više u odnosu na isti period prošle godine, kada je izvršeno 643 potpunih kontrola.

Ukupni bruto efekti tj. razrezi dodatno utvrđene obaveze po rješenjima inspektora u kontrolama iznose 27.437.717,73 KM dok neto efekti (koji se dobiju kada se od bruto efekta oduzmu iznosi poništenih rješenja iz tekuće i prethodnih godina) iznose 11.404.096,79 KM. Bruto efekti su niži za 8,05% u odnosu na isti period 2018. godine, kada su iznosili 29.840.270,17 KM. Neto efekti kontrola su niži za 52,97 % u odnosu na isti period 2018. godine, kada su iznosili 24.249.761,98 KM, a kao rezultat poništenih prvostepenih rješenja iz ranijih perioda u drugostepenim upravnim postupcima u kojima su rješenja postala konačna u ovom izvještajnom periodu i predmeti vraćeni na ponovni postupak.

Tabela 15: Pokazatelji provedenih aktivnosti i rezultata Odsjeka za kontrolu velikih poreskih obveznika

Red. broj	Pokazatelji o provedenim aktivnostima Odsjeka/grupa za kontrolu velikih poreskih obveznika	2019. godina	2018. godina	Razlika	Procenat povećanja /smanjenja
1	2	3	4	5 (3-4)	6 (5/4)
1	Bruto efekti po PDV i akciznoj prijavi	19.456.591	10.891.295	8.565.296	78,64%
2	Ostala zaduženja (tzv. ručno)	7.981.127	18.948.975	-10.967.848	-57,88%
3	Ukupni bruto efekti (1.+2.)	27.437.718	29.840.270	-2.402.552	-8,05%
4	Umanjenja po žalbi u prvostepenom postupku	-404.090	-559.452	155.362	-27,77%
5	Umanjenja po žalbi u drugostepenom postupku	-15.622.243	-5.031.056	-10.591.187	210,52%
6	Korekcije efekata u obnovi postupka	-7.288	0	-7.288	0
7	Neto efekti po prijavi (1.+4.+5.+6.)	3.422.970	5.300.787	-1.877.817	-35,43%
8	Ukupni neto efekti (7.+2.)	11.404.097	24.249.762	-12.845.665	-52,97%
9	Ukupno kontrolisani gradivni PDV	18.825.067.513	10.955.957.719	8.550.144.368	83,21%
10	Broj izdatih prekršajnih naloga	706	680	26	3,82%
11	Ukupan iznos izrečene kazne po prekršaju	3.140.444	2.099.211	1.041.233	49,60%

12	Broj zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka	20	54	-34	-62,96%
13	Ukupno naplaćen iznos po prekršajnim nalogima	602.750	607.043	-4.293	-0,71%
14	Ukupan broj prekršajnih naloga za koje je zatraženo sudsko odlučivanje	130	101	29	28,71%
15	Broj poslanih zahtjeva za informaciju	169	213	-44	-20,66%
16	Broj primljenih zahtjeva za informaciju	119	105	14	13,33%
17	Broj poslanih kontrolnih poruka	3065	2.992	73	2,44%
18	Broj poslanih obrazaca 4x4 Sektoru za provođenje zakonskih propisa	11	8	3	37,50%
19	Broj obavještenja o postojanju osnova sumnje o počinjenom krivičnom djelu utvrđenih u postupku kontrole	45	44	1	2,27%
20	Broj izjavljenih žalbi na rješenja inspektora	87	111	-24	-21,62%
21	Broj poništenih rješenja inspektora od strane šefa Grupe za KVPO ili šefa Odsjeka za poreze	8	6	2	33,33%
22	Broj poništenih rješenja u II stepenu	37	23	14	60,87%

5.4 Suzbijanje krivičnih djela i prekršaja

U okviru provođenja obavještavajnih aktivnosti u izvještajnom periodu cilj je bio prikupljanje kvalitetnih informacija usmjerenih na otkrivanja i sprečavanje carinskih i poreskih prevara, a rezultati prikupljenih informacija sadržani su u tabelarnom pregledu (Tabela 16).

Tabela 16: Rezultati prikupljenih informacija

God.	Grupe za istrage			Grupe za sprečavanje krijumčarenja i prekršaja					Ostale org. jedinice UIO i drugi organi		Finansijski učinak
	Info	Podnesen o prijava	Iznos štete u KM	Info	Zahtjevi za pokretanje prek. postupka	Izdani prek. nalozima	Iznos u KM	Vrijednost privremeno oduzete robe	Info	Učinak kontrole	KM
2018	44	7	200.809	414	34	213	91.100	1.899.052	832	2.592.547	4.783.507
2019	30	5	76.220	229	42	198	113.656	1.467.811	555	1.345.870	3.003.557

Kao najvažnije obavještajne informacije u 2019. godini na osnovu kojih su ostvareni značajni finansijski efekti – rezultati nakon poduzetih mjera i radnji drugih organizacionih jedinica UIO kod tri obveznika indirektnih poreza su utvrđene dodatne PDV obaveze ukupnom iznosu od 424.718,00 KM, dok je kod dva obveznika privremeno oduzeta roba vrijednosti od 164.450,00 KM.

U 2019. godini Odsjek i grupe za obavještavanje učestovale su u realizaciji 14 operativnih akcija koje su organizovane pod pokroviteljstvom međunarodnih organizacija (INTERPOL, EUROPOL, SELEC, WCO, WTO, UNODC WCO Program kontrole kontejnera), naziva „LYNX“ (duhan i duhanske preradevine), „VIRIBUS“ (usmjerena na nedozvoljenu trgovinu doping supstancama i anaboličkim steroidima), „GAME 2019“ (narkotici, prekursori, naoružanje i drugo), „TUNDERBALL“ (usmjerena na divlju floru i faunu), „LANDLOCK“ (evazija prihoda), „DEMETER V“ (sprečavanje i suzbijanje nedozvoljenog prometa opasnim i drugim otpadom), „JAD 2019“ (tri

EMPACT prioriteta u 2019. godini i to: oružje, narkotici i ilegalne migracije), „VIGILANTIS 2019" (usmjerena na ugrožavanje regionalne stabilnosti), „30 dana na moru" (zaštita životne okoline), „PANGEA XI" (sprečavanje i suzbijanje nedozvoljenog prometa lijekovima i medicinskim pomagalicama), „ATHENA III - PANDORA IV" (nedozvoljena trgovina kulturnim dobrima), „ECLIPSE IV" (sprečavanje i suzbijanje krijumčarenja i nedozvoljene trgovine duhanom i duhanskim prerađevinama), „DRINA 2019" (selekcija, profiliranje i identifikacija rizičnih pošiljki) i „RIJEKA 2019" (selekcija, profiliranje i identifikacija rizičnih kontejnerskih pošiljki). Operativne akcije su uspješno provedene, a najznačajniji rezultati su ostvareni operativnom akcijom „ECLIPSE IV", uzimajući u obzir da je tokom operativne faze zabilježeno šest slučajeva oduzimanja duhana i duhanskih prerađevina u ukupnoj količini od 732.986 komada cigareta ili 36.649 paklica cigareta i 403 kg duhana. U operativnoj akciji „RIJEKA 2019" zabilježen je rezultat u vidu privremenog oduzimanja robe (1000 setova dječiji igraćaka) u vrijednosti od 83.000 KM.

U oblasti sprečavanja krijumčarenja i prekršaja u 2019. godini podneseno je 387 zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka i privremeno oduzeli robu kojom je počinjen prekršaj u procijenjenoj vrijednosti od 13.827.808,13KM. Izdato je 417 prekršajnih naloga kojima je izrečena ukupna novčana kazna u iznosu od 178.600,00 KM. Ukupan broj podnesenih zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka, izdanih prekršajnih naloga, visina novčanih kazni i vrijednosti oduzete robe za 2019. godinu prikazan je u *Tabeli br. 15*, skupa sa uporednim podacima za 2018. godinu.

Tabela 17: Prikaz rezultata na otkrivanju prekršaja

Godina	2018.	2019.	2019/2018%
Broj izdatih prekršajnih naloga	772	417	54,02%
Iznos novčane kazne po izdanim prekršajnim naložima	376.950,00	178.600,00	47,38%
Broj podnesenih zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka	467	387	82,87%
Vrijednost privremeno oduzete robe (KM)	7.063.409,00	13.827.808,13	195,77%
Vrijednost privremeno oduzete robe (narkotička sredstva, roba intelektualne svojine i dr.) od strane drugih organizacionih jedinica UIO ili od strane drugih agencija za provođenje zakona u kojima su učestvovala grupe za sprječavanje krijumčarenja i prekršaja (KM)	0,00	5.386.388,55	

Tokom 2019. godine, službenici grupa za sprečavanje krijumčarenja i prekršaja, na cjelokupnom području Bosne i Hercegovine, proveli su samostalno ili u saradnji sa drugim agencijama za provođenje zakona (Granična policija BiH, MUP-ovi entiteta i Policija Brčko Distrikta BiH) niz operativnih akcija na sprečavanju nelegalnog prometa duhana i duhanskih prerađevina, što je bio i jedan od prioriteta u radu na suzbijanju ovog crnog tržišta, kojom prilikom je privremeno oduzeto akciznih proizvoda u ukupnoj vrijednosti od cca 1.264.021,10 KM. Takođe, značajniji rezultati su ostvareni i na sprečavanju krijumčarenja i prometa tekstilnih roba (privremeno oduzeto robe u vrijednosti cca 1.055.846 KM) i obuće (privremeno oduzeto robe u vrijednosti od cca 548.000 KM), posebno onih kojima se povrjeđuju prava intelektualne svojine.

U mjesecu martu 2019. godine, službenici grupa za sprečavanje krijumčarenja i prekršaja, odnosno službenici Sektora za provođenje propisa i Sektora za poreze, postupajući po Naredbi suda BiH u sklopu operativne aktivnosti „Zlatni karat“, u saradnji sa pripadnicima Državne agencije za istrage i zaštitu BiH, na području više gradova (Sarajevo, Mostar, Tuzla, Bihać, Prijedor, Kladanj, Gračanica, Brod, Kalesija, Živinice, Doboj, Tešanj, Zvornik), izvršili su kontrolu više pravnih i fizičkih lica koji se bave prometovanjem zlatnog i srebrnog nakita, kojom prilikom je izvršeno privremeno oduzimanje većih količina srebrnog i zlatnog nakita za koji vlasnici nisu imali dokumentaciju o porijeklu/nabavci u iznosu od cca 9.397.667,00 KM.

Postupajući po zaprimljenim predmetima, službenici Odsjeka za istrage i grupa za istrage pri regionalnim centrima su u 2019. godini svakodnevno provodili aktivnosti na otkrivanju, sprečavanju i procesuiranju krivičnih djela iz oblasti indirektnih poreza, takođe su poduzimane mjere i radnje po brojnim zahtjevima nadležnih tužilaštava, te zaprimljenim naredbama Suda BiH. Tokom 2019. godine, nadležnim tužilaštvima je najviše upućenih prijava za počinjeno krivično djelo „Poreska utaja ili

prevara“ iz člana 210. KZ BiH (40 prijava sa prijavljenim iznosom štete od 15,901,886.83 KM), te prijava za počinjeno krivično djelo „Nedozvoljen promet akciznih proizvoda“ iz člana 210a. KZ BiH (28 prijava sa prijavljenim iznosom štete od 461,273.35 KM). Ukupno gledano u 2019. godini nadležnom tužilaštvu je na postupanje upućena 91 prijava sa ukupnim iznosom štete od 22,140,503.09 KM, dok je u 2018. godini broj dostavljenih prijave bio veći i to 124 prijave, sa ukupnim iznosom štete od 28.410.660,55 KM.

U sklopu aktivnosti usmjerenih na otkrivanje, sprečavanje i procesuiranje lica koja su se bavila nedozvoljenim prometom akciznih proizvoda, Tužilaštvu BiH prijavljeno je: 11 pravnih lica, gdje je ukupna šteta po budžet BiH sa 11 izvještaja iznosila 1.474.578,29 KM , kao i 12 fizičkih lica i dva pravna lica, gdje je ukupna šteta po budžet BiH sa 10 izvještaja i jednom dopunom izvještaja iznosila 3.357.906,00 KM.

6 PORESKI POSTUPAK

Aktivnosti koje su u oblasti poreza realizovane u periodu od 01.01. do 31.12.2019. godine, preduzimate su u oblasti pružanja podrške poreskim obveznicima i odnosile su se na registraciju i upis u Jedinstveni registar obveznika indirektnih poreza, izmjenu podataka, provođenje postupka prestanka registracije i brisanje iz Jedinstvenog registra, te provođenje postupka priznavanja prava na paušalnu naknadu, povrata plaćene akcize na lož ulje, alkohol i etil alkohol. Provođenjem navedenih aktivnosti riješeno je ukupno 13601 predmet u prvostepenom upravnom postupku. Najznačajniji dio riješenih predmeta u navedenom periodu odnosi se na:

- provedene postupke registracije i upisa u Jedinstveni registar (4181) i
- zahtjeve za povrat plaćene akcize na lož ulje (3.636). Iznos povrata akcize plaćene na lož ulje, alkohol i etil alkohol prema donesenim rješenjima u periodu od 01.01. do 31.12.2019. godine iznosi 9.556.370,00 KM.

Takođe je pripremljen nacrt rješenja za 82 žalbi na prvostepena upravna rješenja u okviru provedenog upravnog postupka u vezi sa Jedinstvenim registrom; riješeno je 539 zahtjeva za priznavanje prava na utvrđivanje ukupne količine za koju se može ostvariti pravo na povrat akcize na ulje za loženje (PPLO); registrovano je šest skladišta ulja za loženje; po zahtjevima su sačinjene 6.162 potvrde u vezi statusa lica u JR i izdato 129 prekršajnih naloga koji se odnose na neprijavljivanje promjene podataka u JR. Uvažavajući podatke Porezne uprave Federacije BiH i Poreske uprave RS, upućeno je više desetina pisanih akata na adrese lica u cilju provjere da li su na godišnjem nivou izvršili oporezivi promet veći od praga propisanog članom 57. stav (1) Zakona o porezu na dodatu vrijednost.

U ovom periodu kreirano je i dostavljeno poreskim obveznicima na adresu 523.390 PDV prijava, zaprimljeno i proknjiženo 566.783 PDV prijava, od čega 545.538 redovnih prijave, 30.144 izmjenjenih PDV prijava i 207 dodatne PDV prijave, zaprimljeno je i obrađeno 2.727 PDA prijava akcize, 12.092 prijema i unosa izvještaja obveznika u posebnoj šemi u građevinarstvu, izdato je 6.957 prekršajnih naloga. U navedenom periodu izrađena su 1.330 rješenja o povratu PDV po osnovu PDV prijave i 9.268 rješenja o povratu neiskorištenog poreskog kredita.

6.1 Identifikovani problemi u oblasti poreza

Osnovni problemi koji su identifikovani u radu organizacionih jedinica Sektora za poreze su sljedeći: nepopunjenost radnih mjesta potrebnim brojem izvršilaca, posebno Odsjeka za poreze RC Banja Luka gdje je popunjenost oko 50%.; dugotrajan proces izmjene propisa; nedovoljna informatičko-tehnička opremljenost uz zastarjelost postojeće opreme, što dovodi do prekida u radu i usporenog unosa i obrade podataka, niska memorija i brzina rada računara, problem štampača i skenera koji se kvare (u najvećoj mjeri amortizovani), a što je u tehničkom smislu od uticaja na brzinu rješavanja upravnih predmeta; veći broj službenih vozila sa starijim godištem i velikom prijeđenom kilometražom upitne tehničke ispravnosti, kao i nedovoljan broj vozila za terenski rad; nedostatak radnog i arhivskog prostora kako u regionalnim centrima tako i u prostorijama Središnjeg ureda UIO.

U cilju unaprjeđenja rada i otklanjanja iznesenih problema u radu neophodno je preduzeti sljedeće mjere: poboljšati materijalno-tehničke uslove rada; poboljšati kadrovski potencijal; obezbjediti adekvatan radni prostor; smanjiti fluktuaciju kadrova (tj. odliv obučenih inspektora i priliv izvršilaca koji nemaju dovoljno iskustva ni znanja za obavljanje poslova revizije i kontrole); obezbjediti edukaciju kadrova koji nisu dovoljno obučeni za poslove revizije i kontrole; stvoriti jednoobrazne i cjelovite baze podataka poreskih obveznika sa što više informacija koje bi se mogle koristiti u kontrolama; izgraditi sistem

nagrađivanja u radu; obezbijediti elektronsko pisanje prekršajnih naloga; dalji razvoj i unaprijeđenje aplikacije e-porezi i drugih komponenti poreskog informacionog podsistema, kontinuirana edukacija zaposlenih sa temama relevantnim za oblast upravnog rješavanja u oblasti indirektnog oporezivanja radi podizanja stepena jednoobraznosti u oblasti upravnog rješavanja.

7 CARINSKI POSTUPAK

U 2019. godini ostvaren je uvoz roba u BiH u vrijednosti od 19.9 mlrd KM što je za 1,44 % više u odnosu na 2018. godinu i ostvaren je izvoz roba iz BiH u vrijednosti od 11.7 mlrd KM što je za 3 % manje u odnosu na 2018. godinu. Komparativni pregled uvoza i izvoza roba 2019/2018. godina po vrijednosti i po mjesecima iskazan je u tabelarnom pregledu (*Tabela 18 i 19*).

Tabela 18: Uporedni prikaz vrijednosti ostvarenog uvoza u 2019 i 2018. godini

Mjesec	2018.godina Vrijednost KM		2019. godina Vrijednost KM	Odnos 19/18
Januar	1.282.244.182,75		1.331.480.179,58	103,84%
Februar	1.451.834.822,20		1.573.374.301,99	108,37%
Mart	1.765.021.712,63		1.800.653.836,19	102,02%
April	1.578.246.088,12		1.773.838.691,35	112,39%
Maj	1.760.532.229,19		1.869.111.532,58	106,17%
Juni	1.682.711.164,74		1.640.315.315,38	97,48%
Juli	1.797.225.807,59		1.786.406.789,45	99,40%
Avgust	1.600.423.550,19		1.551.829.967,02	96,96%
Septembar	1.681.900.919,39		1.607.830.667,29	95,60%
Oktoobar	1.827.388.784,82		1.737.461.116,04	95,08%
Novembar	1.624.270.007,82		1.631.027.765,94	100,42%
Decembar	1.543.627.314,85		1.573.405.935,22	101,93%
Ukupno:	19.595.426.584,29		19.876.736.098,03	101,44%

Tabela 19: Uporedni prikaz vrijednosti ostvarenog izvoza u 2019 i 2018. godini

Mjesec	2018. godina Vrijednost KM		2019. godina Vrijednost KM	Odnos 19/18
Januar	941.035.157,73		883.502.488,87	93,89%
Februar	929.413.515,48		952.444.772,80	102,48%
Mart	997.865.064,49		1.022.037.545,14	102,42%
April	1.009.703.757,62		1.062.428.938,74	105,22%
Maj	1.049.418.432,59		1.064.389.556,37	101,43%
Juni	1.085.455.200,13		1.030.825.221,03	94,97%
Juli	1.105.248.672,41		1.048.817.320,11	94,89%
Avgust	946.377.072,09		876.803.989,13	92,65%
Septembar	1.046.526.167,75		1.016.053.099,85	97,09%
Oktoobar	1.101.554.270,54		1.043.639.691,23	94,74%
Novembar	1.092.588.692,10		1.007.368.253,52	92,20%
Decembar	953.238.685,37		861.232.438,48	90,35%
Ukupno:	12.258.424.688,30		11.869.543.315,27	96,83%

U oblasti provođenja carinskih postupaka u izvještajnom periodu UIO je obradila 1.088.178 carinskih prijava u carinskim postupcima uvoza i izvoza roba što je smanjenje u odnosu na 2018. godinu za 2.898 prijava odnosno za 0,27%. U tabelarnom prikazu (*Tabela 20*) su iskazani podaci o broju obrađenih carinskih prijava po regionalnim centrima.

Tabela 20: Pregled obrađenih carinskih prijava 2019/2018. godina

CARINSKE PRIJAVE	01.01.-31.12.2019.	01.01.-31.12.2018.	2019. / 2018.
RC BANJA LUKA	376.129	377.189	-0,3%
RC SARAJEVO	247.112	258.002	-4,2%
RC MOSTAR	156.353	147.625	5,9%
RC TUZLA	308.584	308.260	0,11%
UKUPNO	1.088.178	1.091.076	-0,27%

U tabelarnom pregledu (Tabela br. 21 i 22) je iskazan pregled uvoznih i izvoznih carinskih prijava obrađenih u carinskim ispostavama i carinskim referatima i po regionalnim centrima.

Najveći broj obrađenih carinskih prijava i promet roba ostvaren je u Regionalnom centru Banja Luka sa 35% u odnosu na ukupan broj carinskih prijava ili 376.129, zatim RC Tuzla sa 28% u odnosu na ukupan broj carinskih prijava ili 308.584, RC Sarajevo 23% u odnosu na ukupan broj carinskih prijava ili 247.112 carinskih prijava i RC Mostar sa 14% u odnosu na ukupan broj carinskih prijava ili 156.353 carinske prijave.

Značenje skraćenica u tabelarnom prikazu (Tabela 21):

EX A-izvoz

EX C- ponovni izvoz nakon carinskog postupka s ekonomskim učinkom, osim postupka carinskog skladištenja

EX D- ponovni izvoz nakon postupka carinskog skladištenja

EX E- spoljna obrada

IM H- puštanje robe u slobodan promet

IM I- stavljanje robe u carinski postupak s ekonomskim učinkom, osim spoljne obrade i postupka carinskog skladištenja

IM J-smještaj u carinsko skladište tipa A, B, C i F stavljanje u slobodnu zonu tipa II ili slobodno skladište

IM K- smještaj u carinsko skladište tipa D

Tabela 21: Pregled uvoznih (IM) i izvoznih (EX) JCI, po organizacionim jedinicama u 2019. godini

RC	Sifra	Naziv organizacione jedinice	EX A	EX C	EX D	EX E	IM H	IM I	IM J	IM K	ukupno
RC TUZLA	BA010201	CI Orašje	5511	412	15	32	34932	1740	106	0	42748
	BA010301	CI Tuzla	15328	5409	199	135	16966	3696	962	0	42695
	BA010406	CI Tešanj	22783	5406	30	150	18232	4571	75	187	51434
	BA093017	CI Zvornik	5570	13351	17	60	45776	776	15	0	65565
	BA097012	CI Bijeljina	3699	273	331	40	63317	256	807	0	68723
	BA097039	CI Brčko	10243	800	26	17	11262	589	142	0	23079
	BA098019	CI Doboj	5345	272	45	15	2659	290	60	0	8686
		CI Aerodrom Tuzla i CR Slobodna zona	4206	0	174	0	1194	0	80	0	5654
RC TUZLA			72685	25923	837	449	194338	11918	2247	187	308.584
RC MOSTAR	BA010001	CI Livno	2575	52	0	2	2262	30	12	0	4.933
	BA010003	CI Tomislavgrad	2379	1402	13	14	6957	497	44	0	11.306
	BA010601	CI Travnik	10058	2917	239	80	9083	2534	317	3	25.231
	BA010701	CI Mostar	5903	2554	157	46	12458	615	607	0	22.340
	BA010704	CR Aerodrom Mostar	0	0	52	0	4	0	10	0	66

	BA0684	CI Čapljina	846	2	39	0	735	7	62	0	1.691
	BA010801	CI Grude	11395	793	463	67	28486	291	1078	1	42.574
	BA010802	CI Ljubuški	2430	15	250	12	36524	110	575	0	39.916
	BA095010	CI Trebinje	2761	125	0	19	3245	79	0	0	6.229
	BA010705	CR SZ Mostar	256	26	0	2	665	28	0	0	977
	BA010703	CR Pošta Mostar	16	0	0	0	434	0	0	0	450
	BA010006	CR/GP Kamensko	0	0	0	0	328	0	0	0	328
	BA010807	CR/GP Gorica	0	0	0	0	312	0	0	0	312
	BA010810	CR/GP Bijača	0	0	0	0	0	0	0	0	0
RC MOSTAR			38619	7886	1213	242	101493	4191	2705	4	156.353
RC SARAJEVO	BA010402	CI Zenica	6409	117	329	12	5246	80	337	0	12.530
	BA010407	CI Visoko	8346	264	697	8	6083	987	157	0	16.542
	BA010408	CR Slobodna zona Visoko	3.297	103	249	0	4.564	594	0	0	8.807
	BA010501	CI Goražde	2.989	242	665	6	2.022	736	0	0	6.660
	BA010608	CI Kiseljak	5.606	7	183	138	3.189	77	186	0	9.386
	BA010902	CI Sarajevo	21.478	472	619	248	105.717	1.504	2.300	0	132.338
	BA010903	CR Pošta Sarajevo	197	0	0	0	1.083	0	0	0	1.280
	BA010904	CR/GP Aerodrom Sarajevo	4.159	292	379	514	37.560	1.665	796	0	45.365
	BA010908	CR Slobodna zona Sarajevo	1.023	93	191	7	1.583	83	0	0	2.980
	BA091049	CI Sokolac	2.721	4	0	0	708	2	0	0	3.435
	BA096016	CI Višegrad	1.305	49	159	5	6.175	96	0	0	7.789
RC SARAJEVO			57.530	1643	3471	938	173930	5824	3776	0	247.112
RC BANJALUKA	BA010102	CI Bihać	9.403	668	5	40	30.102	780	14		41.012
	BA010106	CI Velika Kladuša	3.816	305			8.475	358			12.954
	BA092029	CI Novi Grad	1.400	1.071		2	3.207	623			6.303
	BA092045	CI Prijedor	5.679	480		15	4.317	426			10.917
	BA094013	CI Banja Luka	28.169	3.612	1.814	157	25.322	2.141	1.233	658	63.106
	BA094021	CI Gradiška	19.097	2.656	328	120	113.875	2.494	446		139.016
	BA094064	CR Pošta Banja Luka	47				555				602
	BA098035	CI Brod	6.377	3.397	568	168	36.652	3.309	421		50.892
	BA098086	CI Šamac	7.385	1201	104	32	40.792	1.460	62		51.036
	BA094080	CI Aerodrom BL			88		139		64		291
RC BANJALUKA			81.373	13.390	2.907	534	263.436	11.591	2.240	658	376.129
UKUPNO			250.207	48.842	8.428	2.163	733.197	33.524	10.968	849	1.088.178

Tabela 22: Pregled uvoznih i izvoznih carinskih prijava po regionalnim centrima

CARINSKE PRIJAVE	RC BANJA LUKA		RC MOSTAR		RC SARAJEVO		RC TUZLA		UKUPNO	
	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018
EX-A	81.373	83.054	38.619	37.895	57.530	60.993	72.685	75.196	366.607	375.279
EX-C	13.390	13.470	7.886	8.635	1.643	1.086	25.923	26.808	53.023	55.249
EX-D	2.907	3.061	1.213	1.215	3.471	5.040	837	1.046	8.733	9.485
EX-E	534	588	242	654	938	1.250	449	490	1.225	1.732
IM-H	263.436	262.061	101.493	92.041	173.930	179.134	194.338	190.078	616.797	605.173
IM-I	11.591	12.109	4.191	4.446	5.824	6.336	11.918	12.106	29.343	29.747
IM-J	2.240	2.257	2.705	2.733	3.776	4.163	2.247	2.458	10.663	12.488
IM-K	658	589	4	6	0	0	187	78	1.787	1.923
Σ EX	98.204	100.173	47.960	48.399	63.582	68.369	99.894	103.540	309.640	320.481
Σ IM	277.925	277.016	108.393	99.226	183.530	189.633	208.690	204.720	778.538	770.595
Σ CI	376.129	377.189	156.353	147.625	247.112	258.002	308.584	308.260	1.088.178	1.091.076

U poređenju ostvarenih rezultata naplate uvoznih dažbina u 2019. godini sa podacima iz 2018. godine evidentno je povećanje naplate uvoznih dažbina po svim vrstama prihoda a što je iskazano u tabelarnom pregledu (Tabela br.23 i 24).

Tabela 23: Pregled naplaćenih prihoda u carinskom postupku po regionalnim centrima i po vrstama prihoda u 2019/2018. godinu

PRIHODI	RC BANJA LUKA		RC MOSTAR		RC SARAJEVO		RC TUZLA	
	01.01.-31.12.2019.	01.01.-31.12.2018.	01.01.-31.12.2019.	01.01.-31.12.2018.	01.01.-31.12.2019.	01.01.-31.12.2018.	01.01.-31.12.2019.	01.01.-31.12.2018.
CARINA	103.619.464,47	91.193.324,65	42.690.649,88	41.281.905,57	103.372.904,56	99.129.283,71	57.496.211,28	60.434.506,59
AKCIZA	168.351.514,41	141.067.354,07	247.932.964,07	184.847.225,21	709.447.970,51	655.514.642,24	158.090.458,01	125.384.256,74
PUTARINA	151.329.498,85	118.263.318,00	266.244.201,66	187.486.788,14	31.772.597,81	28.547.262,95	175.293.687,84	129.283.229,65
PDV	1.118.416.867,52	1.125.953.702,00	615.651.833,00	552.794.578,55	807.093.306,45	762.296.052,88	840.007.570,14	805.909.315,82
OSTALO	6.457.838,77	6.245.687,33	345.635,32	387.064,79	259.274,96	953.621,56	11.610.747,61	18.736.640,25
U K U P N O	1.548.175.184,02	1.482.723.386,05	1.172.865.283,93	966.797.562,26	1.651.946.054,29	1.546.440.863,34	1.242.498.674,88	1.139.747.949,05

Tabela 24: Zbirni prikaz prihoda u carinskom postupku po vrstama prihoda naplaćen u 2019/2018. god.

VRSTA PRIHODA	01.01.-31.12.2019.	01.01.-31.12.2018.	2019. / 2018.
CARINA	307.179.230,19	292.039.020,52	105%
AKCIZA	1.283.822.907,00	1.106.813.478,26	116%
PUTARINA	624.639.986,16	463.580.598,74	135%
PDV	3.381.169.577,11	3.246.953.649,25	104%
OSTALO	18.673.496,66	26.323.013,93	71%
U K U P N O	5.615.485.197,12	5.135.709.760,70	109%

U tabelarnom pregledu iskazani su podaci o naplati uvoznih carinskih dažbina po regionalnim centrima, odnosno carinskim ispostavama (Tabele br. 25-28).

Tabela 25: Pregled naplate carinskih dažbina u RC Banja Luka u 2019/2018. godina

CARINSKA ISPOSTAVA	PRIHODI - SUMA 2019	PRIHODI - SUMA 2018	Index 19/18	RAZLIKA 2019-2018
Aerodrom Banja Luka	3.314.007	2.537.581	131	776.426
Banja Luka	103.030.116	97.919.226	105	5.110.890
Bihać	356.701.934	278.233.129	128	78.468.805
Brod	147.521.754	272784940	54	-125.263.186
Gradiška	668.634.005	619.369.080	108	49.264.925
Novi Grad	7.570.122	8.194.472	92	-624.350
Pošta BL	297.058	272.493	109	24.565
Prijedor	13.890.937	12.473.685	111	1.417.252
Šamac	225.376.582	168.141.976	134	57.234.606
Velika Kladuša	20.856.983	21.589.937	97	-732.954
UKUPNO	1.547.193.498	1.481.516.519	104,4	65.679.979

Tabela 26: Pregled naplate carinskih dažbina u RC Sarajevo u 2019/2018. godina

CARINSKA ISPOSTAVA	PRIHODI - SUMA 2019	PRIHODI - SUMA 2018	Index 19/18	RAZLIKA 2019-2018
CI Sarajevo	655.008.710,49	621.663.645,22	105,4	33.345.065,3
CI Zenica	84.777.458,32	74.310.754,24	114,1	10.466.704,1
CI Visoko	114.814.405,71	105.320.838,38	109,0	9.493.567,3
CI Kiseljak	10.505.053,37	9.630.336,74	109,1	874.716,6
CI Sokolac	3.273.837,74	3.211.279,04	101,9	62.558,7
CI Višegrad	19.233.103,13	17.273.262,64	111,3	1.959.840,5
CI Goražde	8.471.871,80	9.000.188,94	94,1	-528.317,1
CI Aerodrom Sarajevo	56.503.590,96	44.308.947,60	127,5	12.194.643,4
CR SZ Sarajevo-Vogošća	3.905.354,33	4.013.247,54	97,3	-107.893,2
CR Pošta Sarajevo	659.266,23	745.822,36	88,4	-86.556,1
CR SZ Visoko	21.300.245,46	34.387.254,60	61,9	-13.087.009,1
UKUPNO:	978.452.897,54	923.865.577,30	105,91	54.587.320,24

Tabela 27: Pregled naplate carinskih dažbina u RC Mostar u 2019/2018. godina

CARINSKA ISPOSTAVA	PRIHODI - SUMA 2019	PRIHODI - SUMA 2018	Index 19/18	RAZLIKA 2019-2018
CI Livno	6.705.633,43	8.171.877,19	82	-1.466.243,76
CI Tomislavgrad	84.333.111,59	118.792.418,69	71	-34.459.307,10
CI Travnik	84.333.111,59	44.347.289,60	108	3.668.091,94
CI Mostar	121.329.618,93	115.846.564,36	105	5.483.054,57
CR Aerodrom Mostar	31.324,12	3.418,00	916	27.905,20

CI Čapljina	5.195.736,58	5.037.166,45	103	158.570,13
CI Grude	168.149.463,83	144.133.929,60	116	24.015.534,23
CI Ljubuški	710.886.111,87	498.229.656,58	143	212.656.455,29
CI Trebinje	20.885.806,73	24.647.679,38	85	3.761.872,65
CI Neum	0,00	0,00		
UKUPNO:	1.165.532.188,62	959.209.999,85	122	206.322.188,77

Tabela 28: Pregled naplate carinskih dažbina u RC Tuzla u 2019/2018. godina

CARINSKA ISPOSTAVA	PRIHODI - SUMA 2019	PRIHODI - SUMA 2018	Index 19/18	RAZLIKA 2019-2018
CI Tuzla	122.919.380,77	134.607.413,90	91	-11.688.033,13
CI Orašje	259.162.599,27	237.004.166,11	109	22.118.433,16
CI Brčko	54.485.502,38	81.799.050,67	67	-27.313.548,29
CI Bijeljina	324.210.537,15	279.984.334,94	116	44.226.202,21
CI Zvornik	389.453.061,33	311.996.856,73	125	77.456.204,60
CI Doboj	17.312.636,59	15.809.009,71	110	1.503.626,88
CI Tešanj	61.982.253,80	59.428.057,00	104	2.554.196,80
UKUPNO:	1.242.498.674,88	1.120.628.889,06	109	102.750.725,83

Carinska ispostava Aerodrom Tuzla je u ovom periodu izvršila carinski nadzor nad 3752 međunarodnih letova što je manje za 1%, odnosno 35 letova. Ukupan broj putnika iznosio je 592998, od čega 301355 u odlasku i 291643 u dolasku. Osim carinskog nadzora nad putnicima i ličnim prtljagom obavljen je i nadzor pri obezbjeđenju aviona kerozinom, a obrađeno je ukupno 2778 carinskih prijava i specifikacija u različitim carinskim postupcima.

U izvještajnom periodu u oblasti carinske tarife izdato je 53 obavezujućih informacija o tarifnom svrstavanju robe i 109 mišljenja o tarifnom svrstavanju robe za potrebe rješavanja predmeta u drugostepenom upravnom postupku. U okviru sistema upravljanja kvotama u BiH, po odobrenjima o povlačenju carinske tarifne kvote, uneseno je 1346 odobrenja u 2019. godini, vršene su potrebne izmjene i dopune u skladu s uputama MVTEO, te kvartalno dostavljani izvještaji MVTEO o iskorištenosti tarifnih kvota.

Zaprimljeno je 29 zahtjeva za sticanje statusa ovlaštenog izvoznika iz BiH, što je povećanje za 16% u odnosu na 2018. godinu. Nakon provedene procedure, pozitivno je riješeno ukupno 26 zahtjeva (od čega su dva prenesena iz 2018. godine), dva postupka su obustavljena (dva iz 2018. godine), a rješavanje po pet predmeta-zahtjeva je u toku. Po zahtjevu ovlaštenih izvoznika, tražene su 52 izmjene i dopune odobrenja, od čega je 46 zahtjeva pozitivno riješeno i iz prethodnog perioda prenesena su i pozitivno riješena četiri zahtjeva, dok je kod četiri zahtjeva stranka odustala. Ukinuto je šest odobrenja za ovlaštenog izvoznika, jedno po zahtjevu stranke, a pet po prijedlogu nadležnog regionalnog centra.

Zaprimljena su četiri zahtjeva za obavezujuću informaciju o porijeklu robe - OIP, od čega su dva pozitivno riješena, jedan je u toku, a jedan je odbijen, dok je jedan prenesen iz 2018. godine i pozitivno riješen.

U izvještajnom periodu zaprimljeno je ukupno 5355 zahtjeva za provjeru dokaza o porijeklu robe za postupak naknadne provjere, od čega je 4815 zahtjeva za naknadnu provjeru dokaza o porijeklu upućenih putem Sektora za carine u zemlje EU, strane CEFTA-2006, R. Tursku i EFTA od čega je riješeno 1287 (929 pozitivno, 335 negativno, 22 djelimično pozitivno, za šest zahtjeva nije izvršena provjera/vraćeno radi neosnovanosti) i riješeni su zahtjevi preneseni iz prethodnog perioda (01.01.2016.-31.12.2018.) ukupno 2312. Ukupan broj dokaza o porijeklu za koje je dostavljen rezultat provjere i koji su proslijeđeni regionalnim centrima je 3599.

Broj zahtjeva za provjeru BiH porijekla roba upućenih Sektoru za carine iz zemalja EU, strana CEFTA-2006 i R. Turska i EFTA u izvještajnom periodu bilo je 540, od čega je riješeno 145 (143

pozitivna i 2 djelimično pozitivna) i 20 riješenih zahtjeva preneseni iz prethodnog perioda. Ukupan broj dokaza o porijeklu za koje je dostavljen rezultat provjere i koji su prosljeđeni zamljama ugovornicama je 165.

Broj dokaza o porijeklu koji su poslani u postupak naknadne provjere u zemlje EU, strane CEFTA-2006, R. Tursku i EFTA se povećao za 40,01% u odnosu na 2018. godinu, kada je poslano 3439 dokaza, a broj dokaza o porijeklu za naknadnu provjeru BiH porijekla u odnosu 2019. godinu povećao se za 103% kada je taj broj iznosio 265. Ovi podaci govore da u 2019. godini broj poslanih zahtjeva prema zamljama ugovornicama nije umanjeno u skladu sa očekivanjem, obzirom na akte koje je Sektor za carine upućivao organizacionim jedinicama u vezi sa selektivnijim slanjem zahtjeva za naknadnu provjeru i navođenjem razloga za provjeru, kao i da se razlog „slučajni odabir“ navodi kada se roba velike vrijednosti koja se uvozi duži vremenski period i popraćena je dokumentacijom koja ne izaziva sumnju u pogledu vrste robe, količine, izdatog dokaza o porijeklu i ostale dokumentacije. Kontinuirano se šalju urgencije zamljama ugovornicama za neodgovorene zahtjeve za naknadnu provjeru dokaza o porijeklu za koje ističe propisani rok od deset mjeseci.

U izvještajnom periodu odgovoreno je na 40 zahtjeva za utvrđivanje carinske vrijednosti za potrebe drugostepenog upravnog postupka. U postupak provjere poslano je 1489 faktura, što je znatno povećanje u odnosu na 2018. godinu kada su u postupak provjere poslano 343 fakture. Od strane carinskih administracija zemalja sa kojima imamo potpisane ugovore o uzajamnoj administrativnoj saradnji, po prethodno upućenim zahtjevima, izvršena je i dostavljena provjera vjerodostojnosti za 639 faktura. Od ukupnog broja zaprimljenih odgovora, dobijeno je 452 pozitivnih odgovora, 11 negativnih odgovora, a za 176 zahtjeva obaviješteni smo da nam ne mogu dati odgovor, kako navode, iz opravdanih razloga.

Carinska laboratorija je u izvještajnom periodu zaprimila 417 uzoraka za prvu analizu i 18 uzoraka za kontrolnu analizu od čega su urađeno je 345 analiza, dok su eksterne laboratorije angažovane za izradu 140 analiza. U pogledu strukture zaprimljenih uzoraka, u izvještajnom period najviše je zaprimljeno uzoraka mineralnih goriva (145), proizvoda prehrambene industrije (111), uzoraka mesa (98), zatim proizvodi hemijske industrije (59), slijede plastične mase (19), itd.

U prvostepenom upravnom postupku za izdavanje odobrenja za postupak carinskog skladištenja, pojednostavljeni postupak po fakturi, lokalno izvozno carinjenje, lokalno uvezno carinjenje i status ovlašćenog primaoca u 2019. godini zaprimljeno je 207 zahtjeva i 18 zahtjeva je preneseno iz prethodne godine, od čega je riješeno 211 predmeta a u toku je postupanje u 14 predmeta. Sačinjeno je 495 akata kojima su pruženi odgovori, informacije, objašnjenja, izjašnjenja fizičkim i pravnim licima, organizacionim jedinicama UIO, drugim organima i institucijama u BiH, zatim razna izjašnjenja na prijedloge i/ili nacрте raznih propisa, MAF obrasci i drugo.

U izvještajnom periodu su započete pripreme aktivnosti za implementaciju elektronskog provodnog sistema u okvirima propisanih nadležnosti.

U okviru mjera na zaštiti intelektualne svojine zaprimljeno je 228 predmeta i doneseno je 221 rješenje koje se odnosi na preduzimanje carinskih mjera zaštite intelektualne svojine. U istom periodu u regionalne centre dostavljeno je 26 rješenja o odobrenju za kretanje naoružanja i vojne opreme, 254 najave kretanja naoružanja i vojne opreme, 159 obavještenje o boravku i tranzitu stranih oružanih snaga na teritoriji BiH, te 9 zabrana kretanja naoružanja i vojne opreme u drumskom saobraćaju na teritoriji BiH.

U prvostepenom carinskom postupku u regionalnim centrima u 2019. godini ukupno je zaprimljeno 13.526 upravnih predmeta i riješeno je 16.248 predmeta u koje su uključeni i upravni predmeti preneseni iz ranijih godina. Podaci stanja predmeta u prvostepenom carinsko-upravnim postupku iskazani su u tabelarnom pregledu (Tabela 29)

Tabela 29: Pregled carinsko-upravnih predmeta po regionalnim centrima

Regionalni centar	Zaprimljeni zahtjevi u 2019. godini	Preneseni zahtjevi iz prethodnih godina	Ukupno riješeno	Neriješeno
RC Banja Luka	4088	4541	5775	2854
RC Sarajevo	2720	1147	3257	628
RC Mostar	3905	54	3703	288
RC Tuzla	2813	1169	3513	469
UKUPNO	13.526	6.911	16.248	4239

U carinskom postupku izdato je ukupno 3029 prekršajnih naloga od čega u 23 slučaja nije prihvaćena odgovornost, izrečene su novčane kazne u iznosu od 379.615,00 KM, od čega je naplaćeno 358.065,00 KM. Podneseno je 496 zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka po osnovu kojih je naplaćeno 33.480,00 KM

Tabla 30: Pregled prekršajnih naloga po Regionalnim centrima u 2019. godini

PREKRŠAJNI NALOZI 2019 - SEKTOR ZA CARINE				
ORGANIZACIO NA JEDINICA	BROJ IZDATIH PREKRŠAJNI H NALOGA	IZNOS IZREČENIH KAZNI U KM	IZNOS NAPLAĆENIH KAZNI U KM	IZNOS KAZNI NAPLAĆENIH PRINUDNOM NAPLATOM U KM
Regionalni centar Banja Luka	1728	206.665,00	191.315,00	15.350,00
Regionalni centar Mostar	134	16.925,00	16.825,00	100,00
Regionalni centar Sarajevo	652	87.105,00	81.755,00	5.350,00
Regionalni centar Tuzla	515	68.920,00	68.170,00	750,00
UKUPNO	3029	379.615,00	358.065,00	21.550,00

7.1 Identifikovani problemi u carinskom postupku

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji u UIO u opisu poslova iz nadležnosti organizacionih jedinica Sektora za carine nisu obuhvaćeni poslovi vezani za sistem upravljanja kvotama u BiH shodno Odluci o upravljanju tarifnim kvotama za poljoprivredne proizvode ("Službeni glasnik BiH", broj 56/14), te Odluci o upravljanju tarifnim kvotama utvrđenim Protokolom uz Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju između evropskih zajednica i njihovih država članica, s jedne strane, i Bosne i Hercegovine, s druge strane, kako bi se uzelo u obzir pristupanje Republike Hrvatske Evropskoj uniji („Službeni glasnik BiH“, broj 8/17), iako ova oblast zahtijeva posebnu pažnju, zbog direktnog efekta primjene ovih posebnih količinskih ograničenja uvoza. Trenutno se carinske tarifne kvote evidentiraju i prate u UIO bez adekvatnog mehanizma koordinacije i razmjene informacija u vezi sa sistemom kvota u UIO, uključujući i komunikaciju sa Ministarstvom vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH iz kog razloga je neophodno precizirati radna mjesta u UIO ili organizacionu jedinicu, u čijoj nadležnosti bi bili ti stručni poslovi.

Evidentan je porast broja zahtjeva u svim segmentima carinskog postupanja i povećan obim poslova pri čemu je prisutan nedovoljan broj izvršilaca, posebno na poslovima carinske tarife, porijekla roba i upravnog rješavanja.

Značajan broj službenika je angažovan u raznim radnim grupama i komisijama u okviru Uprave i drugih institucija BiH čije aktivnosti zahtijevaju dosta vremena i utiču na kvalitet i kontinuitet u radu.

Potrebno je posvetiti veću pažnju edukaciji kako zaposlenih tako i obveznika, s obzirom da je uočeno da podnosioci zahtjeva za sticanje statusa ovlaštenog izvoznika nisu dovoljno upoznati sa regulativom u ovoj oblasti, tako da se često dobijaju neadekvatno popunjeni zahtjevi koji dodatno opterećuju izvršavanje poslova.

8 DRUGOSTEPENI UPRAVNI POSTUPAK

U izvještajnom periodu u drugostepenom upravnom postupku zaprimljeno je ukupno 2689 upravnih predmeta po žalbama izjavljenim na rješenja donesena u prvostepenom upravnom postupku. Osim zaprimljenih predmeta, iz prethodnog perioda prenijeto je 977 upravnih predmeta, tako da je ukupan broj predmeta za rješavanje u 2018. godini iznosio 3666 predmeta. U izvještajnom periodu riješeno je ukupno 1429 predmeta.

Pored navedenog, u izvještajnom periodu je pripremljeno 712 odgovora na tužbu povodom pokrenutih upravnih sporova kod nadležnih sudova, 166 odgovora na zahtjev za preispitivanje sudske odluke, te 17 odgovora na navode iz apelacije.

U izvještajnom periodu sačinjeno je šest izjašnjenja na tužbe za naknadu štete, jedno izjašnjenje na odgovor na tužbu tuženog, tri izjašnjenja na nalaz i mišljenje vještaka, jedno izjašnjenje na odgovor vještaka dat na izjašnjenje tužene na nalaz i mišljenje vještaka, jedno izjašnjenje na zapisnik o ročištu za glavnu raspravu, dva izjašnjenja na zapisnike sa pripremnih ročišta, jedno izjašnjenje o potrebi ulaganja žalbe na donesenu prvostepenu presudu, jedno izjašnjenje na žalbu, tri izjašnjenja na podnesak tužioca o uređenju i preciziranju tužbenog zahtjeva, i dvije inicijative za pokretanje parničnog postupka.

U izvještajnom periodu je zaprimljeno 221 zahtjeva za izdavanje obavezujućeg mišljenja iz oblasti indirektnih poreza i sačinjeno je 97 mišljenja iz oblasti indirektnih poreza, 64 obavještenja o nerazmatranju jer nisu bili ispunjeni uslovi za izradu mišljenja te je 60 zahtjeva prosljeđeno u druge organizacione jedinice UIO na nadležno postupanje. Takođe, sačinjeno je 118 akata redovne korespondencije te 13 akata u formi objašnjenja, mišljenja, informacija, vezanih za postupanje UIO u prekršajnim postupcima, te 33 akta ostale korespondencije.

8.1 Identifikovani problemi u drugostepenom upravnom postupku

Poslove drugostepenog odlučivanja u ovom izvještajnom periodu je obavljalo 3 stručna savjetnika za carinsko-upravni postupak (sistemizovano 6) i 3 stručna savjetnika za poresko-upravni postupak (sistemizovano 6). Imajući u vidu činjenicu da su svi predmeti drugostepenog upravnog postupka izuzetno složeni i zahtjevaju izniman intelektualni i duži vremenski angažman svaki za sebe, a uz uvažavanje nesporne stručnosti izvršilaca koji rade na izradi nacrtu drugostepenih odluka, ipak je teško postići ažurnost u donošenju odluka sa šest od ukupno 12 sistemiziranih radnih mjesta stručnih savjetnika koji rade na poslovima drugostepenog odlučivanja. S tim u vezi neophodna je izmjena Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji Uprave za indirektno oporezivanje u smislu povećanja broja izvršilaca za drugostepeno upravno rješavanje (Odsjek za poresko-upravni i Odsjek za carinsko – upravni postupak)

Takođe u Odsjeku za normativno pravne poslove je neophodno povećanje broja izvršilaca za normativno-pravne poslove u Upravi kao instituciji koja inicira, donosi ili predlaže donošenje širokog spektra propisa iz svoje nadležnosti-

9 INFORMACIONE TEHNOLOGIJE

U oblasti informacionih tehnologija u UIO tokom 2019. godine, poduzete su aktivnosti na unapređenju informaciono-komunikacione infrastrukture u cilju unapređenja rada Nove poreske aplikacije, te su intenzivirane aktivnosti za elektronsku registraciju preostalih obveznika indirektnih poreza u Jedinstveni registar radi elektronskog podnošenja PDV prijave. Izrađena je i tehnička dokumentacija za vršenje usluga pristupa internetu, u skladu sa potrebama u Glavnoj kancelariji i regionalnim centrima, te su realizovane sve planirane aktivnosti u postupku javnih nabavki i završena je realizacija ugovora za vršenje usluge pristupa internet mreži za Glavnu kancelariju i regionalne centre. Shodno tome, realizovane su planirane aktivnosti u postupku javnih nabavki vezano za vršenje usluga obnova licenci i održavanja za softvere za potrebe UIO, gdje je izrađena tehnička specifikacija i pokrenut postupak javne nabavke te odabrani najbolji ponuđači. Istovremeno, pripremljena je tehnička dokumentacija za zakup i obnovu iznajmljenih vodova u narednom periodu, gdje je izvršena analiza postojećih iznajmljenih vodova, imajući u vidu potrebe za projekat video nadzora graničnih prelaza, te na osnovu koje je izrađen prijedlog realnih potreba IKT infrastrukture u narednom periodu.

Takođe, završene su aktivnosti vezane za projekat „Razmjena podataka četiri poreske uprave“ u segmentu nabavke opreme finansiran od strane Delegacije EU u BiH (odabran je najpovoljniji ponuđač opreme i isporučena je oprema u Glavnu kancelariju UIO), u tom pogledu su nastavljene aktivnosti vezano za projekte „Razmjena podataka četiri poreske uprave“ i „Razmjena podataka sa SIPA-om“. Nabavljena je i distribuirana nova informatička oprema i softver. Preuzete su sve neophodne aktivnosti za sklapanje ugovora koji se odnosi na nabavku rezervnih dijelova i održavanje serverske opreme, u skladu sa projektovanim potrebama. Realizovane su sve aktivnosti za nabavku, isporuku i ugradnju dijelova i održavanje radnih stanica za potrebe UIO.

U skladu sa zahtjevom za doradu informacionog podsistema ExDisc u pogledu evidentiranja broja ATA karneta, vršene su aktivnosti oko prilagođavanja aplikacije novonastaloj situaciji. Izvršena je instalacija na testni server novog modula za obradu ekspresnih pošiljki, a koji je UNCTAD razvio u

sklopu regionalnog GIZ projekta. U sklopu implementacije projekta „nCEN“ isporučen je hardver i softver od strane firme izvođača projekta. Pokrenute su aktivnosti u saradnji sa Sektorom za carine i Sektorom za poštivanje propisa, kao bi se izvršilo testiranje i obuka krajnjih korisnika, a u cilju puštanja predmetne aplikacije u produkciju. U saradnji sa izvođačima projekata, Sektor za IT je aktivno učestvovao u realizaciji projekata za nadogradnju Glavne knjige Jedininstvenog računa i carinskog podsistema „ASYCUDA WORLD“. Kontinuirano su vršene aktivnosti na pripremanju funkcionalnih Zahtjeva za nadogradnju carinskog podsistema. Učestvovalo se u izradi zajedno sa Sektorom za carine na prečišćavanju teksta Upustva o popunjavanju JCI-a sa pripadajućim šifarnicima koji su ažurirani i koji su implementirani shodno Odluci o sprovođenju Zakona o carinskoj politici BiH. U skladu sa zahtjevima organizacionih jedinica UIO, kao i vanjskih tražioca informacija, izrađivani su izvještaji iz informacionog sistema UIO, a prema predviđenoj dinamici izvještavanja.

Aktivno se sudjelovalo sa konsultantima iz EU zaduženim za aplikaciju „NCTS“ kroz: izradu Specifikacije za nacionalni help desk, izradu Specifikacije za potrage i naplatu, te aktivno učešće na sastancima i radionicama koje se organizuju zajedno sa expertima EU u cilju kvalitetne pripreme za implementaciju „NCTS“ – a u BiH i njenom pristupanju u Konvenciju o zajendičkom tranzitu.

U projektu Softver za elektronsko upravljanje dokumentima za potrebe „DMS“ UIO, nastavljena je saradnja sa izvođačem projekta, kompanijom Lanako i funkcionalnim timom UIO, kontinuirano je vršena nadogradnja postojećih funkcionalnosti za one module koje su zahtijevali dodatno prilagođavanje poslovnim procesima UIO i korisničkim zahtjevima. Nastavljene su aktivnosti na unapređenju PKI sistema, kao i aktivnosti neophodne da UIO postane ovlašteni ovjerilac. Ovo se prije svega odnosi na izradu tehničke specifikacije za potrebe dobijanja ISO sertifikata, te sertifikata o ispunjavanju sigurnosnih uslova neophodnih da UIO bude upisana u registar ovlaštenih ovjerilaca. U saradnji sa predstavnicima Sektora za carine i Sektora za poslovne usluge započete su aktivnosti vezane za iznalaženje načina rješavanja problema kontrole administrativnih taksi, a na način da se vrši preuzimanje fajlova od strane MFIT-a, te da se kroz novokreiranu aplikaciju prilagode odgovarajući izvještaji za kontrolne organe. Započete su aktivnosti vezane za zahtjev od strane Sektora za poslovne usluge za izradu aplikacije za kontrolu dolaska i odlaska sa posla. Vršeno je kreiranje novih VPN pristupa podacima za službenike UIO za potrebe razmjene podataka i VPN pristupa informacionom sistemu UIO po zahtjevu eksternih korisnika.

Vezano za obaveze UIO prema Tenderskoj dokumentaciji za prikupljanje ponuda za svakodnevno prikupljanje i transfer prikupljenog prihoda na jedinstveni račun za koji je odgovorna UIO otvoren kod Centralne banke BiH, vršene su aktivnosti oko uspostavljanje testnog okruženja za nesmetanu razmjenu tesnih fajlova (uspostavljanje VPN-a, kreiranje FTP-a, kreiranje sertifikata, prilagođavanje aplikacija i slično), zatim aktivno učestvovanje u testnom periodu od mjesec dana i analizi dnevnih rezultata. U skladu sa zahtjevima organizacionih jedinica UIO nastavljene su aktivnosti vezane za izradu aplikacija prema zahtjevima Sektora za provođenje propisa, urađena je aplikacija za Procjenu kompetencija - Upitnik i započeli smo sa izradom aplikacije za skladišta – Ekonomat, kao i aplikacije za unapređenje selektiviteta u carinskom postupku – „RISK DATABASE“. Isto tako je doručena aplikacija „IDMS“ i puštena u testiranje predstavnicima Sektora za poštivanje propisa. Takođe, u izvještajnom periodu je završena izrada dokumenta Procedura dostavljanja i obrade zahtjeva korisnika Informacionog sistema UIO za unapređenje postojećih i izradu novih programskih aplikacija. Predstavnicima Sektora za IT aktivno učestvuju u radu Komisije za selektivitet UIO, kao i u timu za unapređenje selektiviteta UIO. Na poziv stručnih međunarodnih institucija, predstavnici Sektora za IT su aktivno učestvovali na brojnim Konferencijama i seminarima u navedenom periodu a sve radi transfera novih znanja i iskustva i implementiranja u rad UIO kako bi uskladili svoj rad sa nama susjednim zemljama i članicama EU. Takođe, u izvještajnom periodu vršene su redovne aktivnosti održavanja opreme, sistemskog i aplikativnog softvera, ažuriranja licenci, kao i administriranja korisničkih naloga i pružanja usluga internim i eksternim korisnicima IS UIO.

Aktivno se radilo na analizi stanja i iskazivanju potreba za izradu nove sistematizacije ispred Sektora za IT, a u navedenom periodu, po zahtjevu Odsjeka za upravljanje i održavanje objekata Uprave i graničnih prelaza, predložene su i tehničke specifikacije smještaja Sektora za IT (u sklopu planiranog preseljenja na novu lokaciju).

10 INTERNA REVIZIJA U UIO

U oblasti interne revizije u izvještajnom periodu okončane su revizije upravljanja prvostepenim upravnim postupkom u grupama za carinske postupke, revizija prinudne naplate indirektnih

poreza, revizija planiranja i izvršenja budžeta Uprave i savjetodavna revizija Stručnoj radnoj grupi za uspostavu i razvoj sistema finansijskog upravljanja i kontrole u Upravi za indirektno oporezivanje. Pored navedenih revizija, izađeni su planovi rada za 2020. godinu.

11 **NORMATIVNE AKTIVNOSTI**

U izvještajnom periodu zaposleni u UIO su kontinuirano provodili aktivnosti na pripremi, odnosno izradi sljedećih zakonskih i podzakonskih propisa:

- Nacrte Zakona i provedbenog propisa iz oblasti akciza. Sačinjen je nacrt Zakona o akcizama na koji je Direkcija za evropske integracije dala mišljenje o stepenu usklađenosti istog sa propisima Evropske unije, te je isti dostavljen Kabinetu direktora UIO i Upravnom odboru UIO, na dalje postupanje;
- Nacrt Zakon o carinskim prekršajima,
- Učestvovanje u izradi nacrta Zakona o sprečavanju pranja novca i financiranja terorističkih aktivnosti (interresorna Radna grupa imenovana odlukom Ministarstva sigurnosti BiH)
- Pravilnik o načinu postupanja ovlaštenih službenih lica UIO prilikom zaustavljanja vozila na putevima unutar carinskog područja BiH;
- Pravilnika o načinu upotrebe sile ovlaštenih službenih lica UIO;
- Pravilnika o načinu držanja, čuvanja i nošenja lakog oružja UIO;
- Uputstva o dostavljanju podataka iz knjigovodstvenih evidencija elektronskim putem;
- Uputstva o prebijanju dugovanja preko potraživanja koje UIO priznaje u korist odgovornog lica;
- Memoranduma o suradnji sa Graničnom policijom BiH;
- Uputstvo o načinu postupanja sa PDV i PDA prijavama i razrezom poreza po službenoj dužnosti ("Službenom glasniku BiH" broj 27/19);
- Uputstvo o postupku povrata i odobravanja poreskog kredita po osnovu podnošenja prijave za PDV, ("Službenom glasniku BiH" broj 27/19).
- Uputstvo o popunjavanju carinske prijave i zbirne prijave
- Uputstvo o dopuni Uputstva o pojednostavljenom postupku po fakturi
- Uputstvo o dopuni Uputstva o popunjavanju carinske prijave u pisanom obliku i korištenjem tehnike obrade podataka i zbirne prijave (Priloga II)
- Nacrt Uputstva o programu Račun;
- Odluka o izmjeni Odluke o sprovođenju Zakona o carinskoj politici u Bosni i Hercegovini;
- Odluku o visini stope kompenzatorne kamate za period od 01. jula 2019. godine do 31. decembra 2019. godine;
- Odluku o visini stope kompenzatorne kamate za period od 01. januara 2020. godine do 30. juna 2020. godine;
- Uputstvo o dostavljanju podataka iz knjigovodstvenih evidencija elektronskim putem ("Službeni glasnik BiH broj 83/19);
- Uputstvo o podnošenju zahtjeva za izdavanje uvjerenja o izmirenim obavezama po osnovu indirektnih poreza, ostalih prihoda i taksi ("Službeni glasnik BiH broj 83/19).
- Interne procedure za izradu srednjoročnog plana rada, godišnjeg programa rada i izvještaja o radu u UIO;
- Nacrt Pravilnika o sprečavanju i zaštiti od diskriminacije u UIO.

12 **OSTALE AKTIVNOSTI**

U izvještajnom periodu u okviru komunikacija i međunarodne saradnju zaprimljeno je ukupno 1.965 zahtjeva za informaciju od strane novinara, održano je osam PRESS konferencija na kojima su predstavljani rezultati rada UIO, pripremljeno je 36 saopštenja za javnost i četiri intervjuja za direktora UIO. U skladu sa Zakonom o slobodi pristupa informacijama u BiH u toku 2019. godine zaprimljeno je ukupno 71 zahtjev za pristup informacijama putem redovne pošte, od čega je 62 predmeta riješeno, četiri zahtjeva su odbijena i pet predmeta su u fazi rješavanja. U oblasti informisanja obveznika zaprimljeno je ukupno 108 pismenih zahtjeva upućenih od strane poreskih obveznika i drugih lica, od čega je u vidu

obavještenja riješen 101 zahtjev, dok je u toku rad po sedam zahtjeva. U izvještajnom periodu je riješeno ukupno 15.540 zahtjeva (pismeno, putem e-maila i putem telefona).

U oblasti unutrašnje kontrole tokom 2019. godine provedenu su 22 kontrole koje su rezultirale prijedlogom mjera za poboljšanje rada i podnesene su dvije disciplinske prijave zbog povrede službene dužnosti shodno odredbama Pravilnika o disciplinskoj i materijalnoj odgovornosti zaposlenih u UIO. Sačinjeno je 27 zamolnica za provjeru vjerodostojnosti školske isprave, od čega je u 24 školske isprave potvrđena vjerodostojnost, za 3 školske isprave se još uvijek čeka odgovor.

U izvještajnom periodu postupao je po 49 primjedbi izjavljenih na ponašanje i rad zaposlenih u UIO, od čega je 41 primjedba zaprimljena u 2019. godini, a osam primjedbi je preneseno iz 2018. godine. U postupku rješavanja primjedbi ocijenjeno je da su navodi sadržani u istima osnovani u pet slučajeva, te je u izvještajima podnesenim direktoru Uprave predloženo preduzimanje odgovarajućih mjera i postupaka. U cilju jačanja integriteta zaposlenih održan je ciklus obuka u regionalnim centrima na temu "Borba protiv korupcije, sukob interesa, Kodeks ponašanja zaposlenih u Upravi za indirektno oporezivanje i ocjenjivanje rada zaposlenih", čija ciljna grupa su bili zaposleni u regionalnim centrima Banja Luka, Sarajevo, Mostar i Tuzla. Radi ispitivanja stanja ljudskih resursa u UIO osmišljeno je i provedeno anketno ispitivanje na temu "Kompetencije rukovodilaca u Upravi za indirektno oporezivanje" sa ciljem unapređenja radnih procesa i poboljšanja međuljudskih odnosa u Upravi i preduzimanja konkretnih aktivnosti na izradi modela kompetencija koji će biti sastavni dio strategije ljudskih resursa, kao osnovnog strateškog dokumenta za razvoj ljudskih kapaciteta u Upravi. Urađena je i Analiza starosne strukture i prirodnog odliva ljudskih resursa u Upravi za indirektno oporezivanje za period od 2019/20. do 2024. sa ciljem preduzimanja mjera za sprječavanje odliva stručnih kadrova i umanjenja mogućih negativnih posljedica po UIO.

UIO je u izvještajnom periodu preduzimala radnje na poboljšanju kvaliteta strateškog planiranja u UIO uz uvažavanje preporuka interne revizije u ovoj oblasti. Blagovremeno su pripremani izvještaji o realizaciji srednjoročnog plana rada UIO, o radu i stanju i aktivnostima u UIO, kao i podnošenje izvještaja o realizaciji preporuka Ureda za reviziju institucija BiH, kvartalno informisanje o realizaciji zaključaka Savjeta ministara BiH za čiju realizaciju je zadužena UIO, kao i kvartalno informisanje o realizaciji zaključaka Upravnog odbora UIO.

U UIO je u izvještajnom periodu provedeno ukupno 21 interna obuka u Središnjem uredu i regionalnim centrima i u obukama je učestvovalo 2.059 polaznika. Eksterne obuke pohađalo je 1069 zaposlenih, od toga na obukama organizacija i institucija na nivou BiH je bilo 645 polaznika obuka. Na osnovu dobijenih poziva međunarodnih organizacija i po odobrenju direktora UIO na službenim putovanjima u inostranstvu bilo je 227 zaposlenih radi učešća na kongresima, konferencijama, forumima i radni sastancima sa kojih su uredno podneseni izvještaji o temama i zaključcima.

Poslove iz zakonom utvrđene nadležnosti UIO je u 2019. godini obavljala sa ukupno 2417 izvršilaca (na dan 31.12.2019.godine) i sedam izvršilaca u organizacionim jedinicama Upravnog odbora UIO, od kojeg broja je 2.270 izvršilaca zaposleno na neodređeno vrijeme i 147 izvršilaca na određeno vrijeme. Od ukupnog broja zaposlenih 1.987 izvršilaca ili (82,21%) zaposleno je u regionalnim centrima, a 430 (17,79%) u Središnjem uredu UIO. Najveći broj zaposlenih imaju Regionalni centar Banja Luka (604) ili 24,99%, Regionalni centar Tuzla (483) ili 19,98%, zatim, Regionalni centar Mostar (480) ili 19,86%, te Regionalni centar Sarajevo (420) ili 17,38% i tu nije bilo značajnih oscilacija u odnosu na 2018.godinu. Prema nacionalnoj strukturi, u Upravi je zaposleno 955 Bošnjaka ili 39,51%, Srba 957 ili 39,59%, 497 Hrvata ili 20,56% i 8 zaposlenih koji se izjašnjavaju kao ostali ili 0,33%, a prema polnoj strukturi: 1.386 ili 57,34% muškaraca i 1.031 ili 42,65% žena (*Tabela br. 1*).

U strukturi zaposlenih u Upravi i Upravnom odboru visoku stručnu spremu ima 1.222 zaposlenih, višu školu 334, a četverogodišnju srednju školu 825 zaposlenih. Srednju školu za zanimanje do 3 godine i školu za VKV imalo je 16 zaposlenih, dok je 27 zaposlenih sa osnovnom školom.

U toku 2019. godine Upravu je napustilo 79 zaposlenih po različitim osnovima i to: 41 zbog odlaska u starosnu i invalidsku penziju (gubitak radne sposobnosti), 11 po osnovu sporazuma i dobrovoljnim istupom iz državne službe, 3 po osnovu izrečene disciplinske mjere prestanka radnog odnosa, 1 uslijed stupanja na izdržavanje kazne zatvora, 7 usljed neobnavljanja ugovora o radu na određeno vrijeme, 2 uslijed otkaza ugovora o radu, dok je 14 zaposlenih preminulo.

U UIO je Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji u UIO sistematizovano ukupno 2879 izvršilaca (bez zaposlenih u Upravnom odboru), a na dan 31.12.2019. godine sistematizovana radna mjesta su popunjena sa 2417 izvršilaca tako da Upravi nedostaju 462 izvršioca za popunu sistematizovanog broja izvršilaca.

Tabela 31: Pregled nacionalne i polne strukture zaposlenih u UIO na dan 31.12.2019. po regionalnim centrima i u središnjem uredu

Organizacioni dio	Bošnjaci	Srbi	Hrvati	Ostali	UKUPNO	Muškarci	Žene	UKUPNO
SREDIŠNJI URED	155	217	56	2	430	154	276	430
RC BANJA LUKA	186	360	55	3	604	401	203	604
RC MOSTAR	129	71	280	0	480	304	176	480
RC SARAJEVO	259	124	34	3	420	235	185	420
RC TUZLA	226	185	72	0	483	292	191	483
UKUPNO UIO	955	957	497	8	2417	1386	1031	2417
UO UIO	2	4	1	0	7	2	5	7
SVEUKUPNO	957	961	498	8	2424	1388	1036	2424

U toku 2019. godine okončane su procedure po javnim oglasima, objavljenim krajem 2018. godine i u toku 2019. godine radi popunjavanja radnih mjesta po kojima su 32 zaposlenika zasnovala radni odnos na neodređeno vrijeme. Također, u postupku po Internom oglasu za popunjavanje radnih mjesta državnih službenika u Upravi za indirektno oporezivanje, objavljenom dana 11.04.2019. godine, postavljeno je 10 kandidata u svojstvu državnih službenika u organizacionim jedinicama Uprave, na koji način su popunjena upražnjena, a sistematizovana radna mjesta.

U skladu sa Planom nabavki i odobrenim budžetskim sredstvima Uprava za indirektno oporezivanje je u toku 2019. godine provela 146 postupaka javnih nabavki po sljedećim procedurama: 41 otvoreni postupak, 10 konkurentskih zahtjeva, 4 pregovaračka postupka, 77 direktnih sporazuma i Aneks II dio B 14 postupaka. U toku 2019. godine provedeno je 16 javnih oglasa, i to: četiri za prikupljanja ponuda za carinski terminal za potrebe Carinskih ispostava Bijeljina, Novi Grad, Sarajevo i Zenica; zatim davanje u zakup prostora u novoizgrađenom objektu na Graničnom prelazu Gradiška; zakup poslovnog prostora za smještaj Carinske ispostave Neum, dva za davanje u zakup prostora za instaliranje samouslužnih aparata za potrebe Središnjeg ureda i regionalnih centara UIO, te njihovih organizacionih jedinica; zakup skladišnog prostora za potrebe UIO, Regionalni centar Tuzla, davanje u zakup prostora za vršenje ugostiteljskih usluga-kafe kuhinje u objektu Regionalnog centra Mostar, davanje u zakup poslovnog prostora za vršenje ugostiteljskih usluga - kafe kuhinje na Graničnom prelazu Kamensko, svakodnevno prikupljanje i transfer prikupljenog prihoda na jedinstveni račun otvoren kod Centralne banke BiH, te za izbor najpovoljnijeg ponuđača za uništenje motornih vozila i otkup korisnih otpadaka i ostataka predmeta uništenja pravosnažno oduzetih motornih vozila.

U izvršavanju poslova održavanja i opremanja graničnih prelaza i objekata UIO u izvještajnom periodu su preduzete sljedeće radnje: završen je projekat izgradnje Graničnog prelaza Gradiška (I i II faza), nabavka zemljišta za GP Doljani, GP Orahov Do i nabavka zemljišta i priprema projektne dokumentacije za GP Osoje; izgradnja objekta u zrčnoj luci Tuzla, I faza rekonstrukcije zgrade-Arhiv Mostar i nabavka, isporuka i instaliranje video nadzora. Preduzete su aktivnosti na izgradnji GP Svilaj, GP Bratunac, i GP Vardište, kao i pripremne aktivnosti za izgradnju graničnih prelaza za pogranični promet u okviru projekta IPA 2017; pripremne aktivnosti u cilju izgradnje objekta carine i granične policije na aerodromu Banja Luka i rekonstrukciji starog objekta RC Tuzla. Za izgradnju i rekonstrukciju graničnih prelaza čija izgradnja je planirana u 2019. godini i to: Uvac, Deleuša, Čepikuće, Hum, Zupci i Klobuk, su tražena finansijska sredstva u budžetskom zahtjevu UIO za 2019. godinu i ista nisu odobrena. Projekat nabavke Središnjeg ureda i RC Banja Luka nije realizovan u 2019. godini jer su poništena dva ranije raspisana tendera zbog trenutnog nepostojanja adekvatne ponude objekta koji bi zadovoljio potrebe smještajnog kapaciteta UIO. Zbog kašnjenja postupka usvajanja budžeta za 2019. godinu realizaciju projekata javnih investicija nije bilo moguće realizovati u skladu sa planiranom dinamikom. Tekuće održavanje se odvija kontinuirano u skladu sa tehničkim mogućnostima i odobrenim finansijskim sredstvima.

13 REALIZACIJA ODOBRENIH BUDŽETSKIH SREDSTAVA

Finansiranje Uprave za indirektno oporezivanje u periodu januar-decembar 2019. godine vršeno je u skladu sa:

- Odlukom o privremenom finansiranju institucija BiH i međunarodnih obaveza BiH za period januar-mart 2019. godine („Službeni glasnik BiH“ broj 94/18),
- Odlukom o privremenom finansiranju institucija BiH i međunarodnih obaveza BiH za period april - juni 2019. godine („Službeni glasnik BiH“ broj 25/19),
- Odlukom o privremenom finansiranju institucija BiH i međunarodnih obaveza BiH za period juli - septembar 2019. godine („Službeni glasnik BiH“ broj 52/19) i
- Odlukom o privremenom finansiranju institucija BiH i međunarodnih obaveza BiH za period oktobar-decembar 2019. godine („Službeni glasnik BiH“ broj 72/19).

Prema odlukama o privremenom finansiranju raspored rashoda po budžetskim korisnicima za tekuće rashode u 2019. godini vršen je na osnovu budžeta korisnika utvrđenih u Zakonu o budžetu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine za 2018. godinu u iznosima kojima se omogućava obavljanje aktivnosti za zakonom utvrđene nadležnosti budžetskih korisnika. Prema navedenim odlukama za Upravu za indirektno oporezivanje za tekuće izdatke bila su operativna sredstva u iznosu od 83.850.000 KM.

Zakon o budžetu institucija BiH i međunarodnih obaveza BiH za 2019. godinu usvojen je 20.12.2019. godine. Za UIO iz Budžeta su odobrena sredstva u iznosu od 102.320.000 KM, od čega za tekuće izdatka 85.310.000 KM, a kapitalne izdatke 17.010.000 KM, od čega za:

- izgradnju GP Svilaj 3.500.000 KM (višegodišnja kapitalna ulaganja),
- izgradnju GP Bratunac 7.000.000 KM (višegodišnja kapitalna ulaganja),
- implementacija rezervne lokacije za carinski i poreski podsistem informacionog sistema UIO 3.300.000 KM (višegodišnja kapitalna ulaganja),
- nabavka zemljišta i projektne dokumentacije i infrastrukture za potrebe izgradnje GP za pogranični promet (13 lokacija), a čija izgradnja se finansira sredstvima IPA 2017, 500.000 KM,
- nabavka kontrolnih kućica i sanitarnih kontejnera 231.000 KM,
- namještaj 255.000 KM,
- kompjuterska oprema 50.000 KM,
- oprema za prenos podataka i glasa 605.000 KM,
- motorna vozila 60.000 KM,
- elektronska oprema 263.000 KM,
- fotografska oprema 3.000 KM,
- mašine, uređaji, alati 70.000 KM,
- ugrađena oprema 128.000 KM,
- ostala oprema 40.000 KM,
- licence za nadogradnju postojećeg PKI sistema 300.000 KM,
- nadogradnja poreskog informacionog sistema 700.000 KM.

Ukupno raspoloživa sredstva UIO za 2019. godine iznose 161.780.962,49 KM, od čega su:

- 102.320.000 KM budžetska sredstva po Zakonu o Bužetu za 2019. godinu,
- 59.262.137,34 KM nerealizovana sredstva za višegodišnja kapitalna ulaganja i namjenska sredstva iz 2018. godine prenesena u 2019. godinu,
- 173.261,14KM sredstva prema potpisanom Grant Sporazumu između Evropske komisije i nacionalnih poreskih i carinskim administracijama korisnica Programa Carine 2020 (97.476,67KM) i Fiskalis 2020 (75.784,47KM).

Kako je budžet 2019. godine usvojen tek krajem decembra UIO nije mogla realizovati planirana kapitalna ulaganja u tekućoj godini. U 2019. godini operativna sredstva za kapitalna ulaganja bila su prenesena sredstva za višegodišnja kapitalna ulaganja, koja nisu utrošena u 2018. godini. Postupajući po Zakonu o finansiranju institucija Bosne i Hercegovine („Služben glasnik BiH“, broj 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 i 32/13) nerealizovana sredstva za višegodišnja kapitalna ulaganja i namjenska sredstva iz 2018. godine prenesena su u 2019. godinu u ukupnom iznosu od 59.262.137,34 KM.

Ukupna vrijednosti odobrenih višegodišnjih kapitalnih projekata je 166.882.421,00 KM, od čega za:

1. izgradnju objekata i graničnih prijelaza 139.492.421,00 KM i
2. informacione tehnologije 27.390.000 KM,

i finansiraju se iz sredstava:

1. Budžeta institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine u iznosu od 144.148.607,00 KM,
2. Uplaćenih sredstava na ime dodijeljene dozvole za Univerzalne mobilne telekomunikacione sisteme u iznosu od 11.343.814,00 KM,
3. Klirinškog duga Ruske Federacije u iznosu od 8.000.000,00 KM i
4. Pretpristupnih fondova (IPA fondova) u iznosu od 3.390.000 KM.

13.1 Rashodi i izdaci

Ukupni rashodi iznose 86.044.074,31 KM što čini 53,20 % raspoloživih sredstava za 2019. godinu i isti su manji za 14,24 % u odnosu na isti period prethodne godine.

14 PROBLEMI U FUNKCIONISANJU UIO

Analizom iznesenih problema u funkcionisanju organizacionih jedinica UIO isti se mogu grupisati, kako slijedi:

- Nedovoljan broj izvršilaca za obavljanje poslova iz nadležnosti UIO posebno u oblasti: upravnog rješavanja, revizije i kontrole, analiza rizika, carinska tarifa i porijeklo robe, upravljanje ljudskim potencijalima i dr., kao i nemogućnost popunjavanja sistematizovanog broja izvršilaca u skladu s Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji UIO; neadekvatna organizaciona struktura UIO za izvršavanje poslova iz djelokruga rada UIO. Obim poslova u UIO je znatno povećan i poslovne aktivnosti su sve složenije u odnosu na ranije godine funkcionisanja ove Uprave, koja činjenica nije praćena angažovanjem dovoljnog broja izvršilaca i adekvatnom organizacionom strukturom što znatno otežava efikasno i efektivno izvršavanje poslova iz nadležnosti UIO.
- Nepovoljna starosna struktura zaposlenih u UIO, oko 200 zaposlenih su osobe sa 61 i više godina starosti, dok službenici starosti od 50 do 60 godina života čine oko 40% zaposlenih u UIO. Analiza starosne strukture u UIO je sačinjena u septembru 2019. godine. Ovakvo stanje starosne strukture zaposlenih u UIO zahtijeva ozbiljno bavljanje ovom problematikom u cilju blagovremenog obezbjeđivanja stručnih kadrova za obavljanje poslova koji zahtijevaju posebne vrste znanja i iskustva u segmentima iz oblasti indirektnih poreza, koje iskustvo se stiče kroz višegodišnji rad na konkretnim poslovima;
- Nedovoljno finansijskih sredstava za provođenje stručne edukacije zaposlenih UIO i obveznika indirektnih poreza.
- Informatička oprema nema zadovoljavajuće performanse;
- Veći broj službenih vozila je s obzirom na godinu proizvodnje i veliku pređenu kilometražu upitne tehničke ispravnosti, te je nedovoljan broj vozila za terenski rad;
- nedostatak adekvatne finansijske motivacije za rad, niske plate u odnosu na složenost poslova koje zaposleni u UIO obavljaju. U tom smislu je prisutno nezadovoljstvo zaposlenih i istovremeno je prisutna nemogućnost internog premještanja radi popune pojedinih radnih mjesta kada to zahtijeva obim poslova, npr. premještanje ovlaštenog službenog lica na radno mjesto istog nivoa na kojem izvršilac nema pravo na dodatak na platu po osnovu ovlaštenja prisutna je opstrukcija od strane premještenog službenika kroz odsustvo sa rada zbog bolovanja, pri čemu UIO nema adekvatne mehanizme za provjeru opravdanosti bolovanja, odnosno i u slučaju izvršenih provjera odsustva premještenog službenika sa posla zbog bolovanja nismo imali razumijevanje zdravstvenih ustanova.
- Nedovoljni kapaciteti za smještaj zaposlenih u Središnjem uredu UIO i RC Banja Luka i neadekvatna opremljenost graničnih prelaza i carinskih terminala (npr. GP Brod, CI Bihać, GP Šepak, potreba proširivanja carinskog terminala na GP Rača i CI Bijeljina, GP Novi Grad.)

ZAKLJUČAK

UIO je u 2019. godini ostvarila prihod od 7 milijardi i 987 miliona KM, što predstavlja najviši iznos prikupljenih prihoda od indirektnih poreza od uspostave funkcije UIO i više je za cca 390 miliona KM ili 5,14% u odnosu na naplatu prihoda ostvarenih u 2018. godini.

Ostvarena naplata prihoda od indirektnih poreza je rezultat rada organizacionih jedinica UIO i posebnog zalaganja menadžmenta UIO i njenih zaposlenih, kao i kontinuiranog praćenja i nadzora od strane Upravnog odbora nad radom UIO i dosljednoj primjeni propisa koji regulišu indirektnu poreze.

Analizom ostvarenih rezultata rada UIO identifikovane su oblasti u kojima je moguće ostvariti poboljšanje i napredak, posebno u oblasti prinudne naplate duga indirektnih poreza, upravnog rješavanja i poboljšanja kvaliteta kontrola, što će biti težište djelovanja UIO u tekućoj godini.

UIO će posebnu pažnju posvetiti provođenju aktivnosti usmjerenih na razvoj i unaprjeđenje ljudskih resursa kao osnovne pokretačke snage UIO, kroz stručne edukacije zaposlenih, podsticanje razvoja kompetencija, podizanje svijesti o integritetu, ulozi i značaju zaposlenih na doprinosu u izvršavanju javnih ovlaštenja koja su u nadležnosti UIO, te aktivnosti na obezbjeđivanju poboljšanja materijalno tehničkih uslova rada zaposlenih.

Dostaviti:

1. Naslovu
2. Kabinet direktora
3. a/a

**PREGLED NAPLAĆENIH BRUTO PRIHODA PO VRSTAMA
U PERIODU 1.01.- 31.12.2018./2019. GODINE**

Tabela 1

Redni broj	Naziv prihoda	01.12.- 31.12. 2018.	01.12.- 31.12. 2019.	Index (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Carina	25.271.164,03	28.140.441,61	111,35
2.	Akciza	95.718.726,87	120.921.208,82	126,33
3.	PDV	452.308.696,61	491.029.058,52	108,56
4.	Putarina	50.639.583,24	57.218.063,13	112,99
5.	Ostali prihodi	1.582.387,87	1.662.381,66	105,06
6.	Neusklađeni prihodi	0,00	0,00	-
I (1-6)	UKUPNO	625.520.558,62	698.971.153,74	111,74

Tabela 1a

Vrsta prihoda	Naziv prihoda	01.01.- 31.12. 2018.	Decembar 2018.	Decembar 2019.	01.01.- 31.12. 2019.	Index (5/4)	Index (6/3)	% učeš. u uk. napl. prih.
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	Porez na dodanu vrijednost	5.199.529.625,05	452.308.696,61	491.029.058,52	5.444.491.638,98	108,56	104,71	68,17
717111	PDV na uvoze	3.245.563.659,30	283.190.007,69	317.615.944,93	3.386.962.142,22	112,16	104,36	
717211	PDV obaveza prema PDV prijavama *	1.927.071.002,94	166.198.638,69	171.024.670,35	2.029.880.298,85	102,90	105,34	

717213	PDV prema automatskom razrezu od strane UIO	39.878,85	0,00	14.056,08	116.150,60	-	-	
717214	PDV - jednokratne uplate	2.362.131,23	269.073,51	126.703,03	2.705.508,94	47,09	114,54	
717311	PDV - zatezna kamata	14.331.767,59	1.548.152,68	1.250.225,98	14.618.089,27	80,76	102,00	
717312	PDV - kazne	2.614.439,35	438.520,17	397.950,25	3.475.861,20	90,75	132,95	
717313	Troškovi postupka prinudne naplate	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	
717314	Troškovi naknadnog tereta prinude	7.544.261,67	664.303,88	599.507,90	6.733.587,90	90,25	89,25	
717315	Zatezna kamata u postupku prinudne naplate	2.484,12	0,00	0,00	0,00	-	-	
2	Carinske dažbine, naknade za carinsko evidentiranje i posebne dažbine	292.398.906,45	25.271.164,03	28.140.441,61	310.991.556,47	111,35	106,36	3,89
716111	Carina od pravnih osoba	269.197.558,02	23.264.790,62	26.346.220,56	290.236.876,57	113,25	107,82	
716112	Carine od građana	14.243.557,60	1.111.900,26	527.540,37	11.064.200,17	47,44	77,68	
716113	Carinsko evidentiranje	5.153,41	544,63	1.004,99	3.929,48	-	-	
716114	Carina po jedinici mjere	8.952.637,42	893.928,52	1.265.675,69	9.686.550,25	-	108,20	
716115	Posebna taksa na izvezenu robu	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	
3	Akciza na uvozne proizvode	1.179.724.614,60	81.170.055,23	109.774.359,45	1.388.271.140,46	135,24	117,68	17,38
715421	Akciza na naftu i naftne derivate	380.860.474,95	37.044.731,30	46.979.984,81	507.357.017,19	126,82	133,21	

715422	Akciza na duvanske preradevine	694.756.316,86	33.681.156,63	51.057.126,64	773.643.123,94	151,59	111,35	
715423	Akciza na alkohol i alkoholna pića	22.819.264,71	3.198.839,54	3.572.108,28	23.841.043,36	111,67	104,48	
715424	Akciza na bezalkoholna pića	8.946.702,29	766.093,22	915.793,60	10.178.411,77	119,54	113,77	
715425	Akciza na pivo	34.730.067,42	2.597.977,72	3.421.990,00	35.664.546,94	131,72	102,69	
715426	Akciza na kafu	35.848.909,39	3.622.905,55	3.496.155,03	35.418.753,48	96,50	98,80	
715428	Zatezna kamata za akcize na uvozne proizvode	3.829,23	183,74	41,39	1.167,25	-	-	
715429	Akciza na vino	1.758.973,55	258.164,53	331.159,70	2.158.216,93	128,27	122,70	
715430	Akciza na biogoriva i biotečnosti	76,20	3,00	0,00	8.859,60	-	-	
4	Akciza na domaće proizvode	274.396.359,29	14.548.671,64	11.146.849,37	156.247.474,29	76,62	56,94	1,96
715410	Akciza na domaće biogorivo i biotečnosti	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	
715411	Akciza na domaću naftu i naftne derivate**	118.956.175,14	4.608.253,35	0,00	25.005.955,53	0,00	21,02	
715412	Akciza na domaći duvan i duvanske preradevine	119.274.528,73	7.057.595,85	8.406.871,38	93.537.941,31	119,12	78,42	
715413	Akciza na domaći alkohol i alkoholna pića	1.735.402,68	175.252,28	225.596,46	1.721.654,18	128,73	99,21	
715414	Akciza na domaća bezalkoholna pića	16.950.780,58	1.422.044,97	1.092.174,92	18.028.540,41	76,80	106,36	

715415	Akciza na domaću prženu kafu	58,53	0,00	0,00	0,00	-	-	
715416	Akciza na domaće pivo	16.959.588,68	1.239.769,12	1.348.441,75	17.337.851,92	108,77	102,23	
715417	Zatezna kamata za akcize na domaće proizvode	139.415,87	1.822,54	423,58	99.246,33	-	-	
715418	Akciza na domaće vino	292.626,53	39.127,66	50.097,19	434.420,85	128,04	148,46	
715419	Troškovi naknadnog tereta prinude po akciznim obavezama	87.782,54	4.805,87	23.244,09	81.863,76	-	-	
5	Posebna taksa (putarina) na naftne derivate	620.732.239,82	50.639.583,24	57.218.063,13	651.277.603,64	112,99	104,92	8,15
722533	Putarina za izgradnju puteva iz cijene uvozne nafte i naftnih derivata	179.501.207,38	17.167.380,21	21.450.757,91	234.238.736,93	124,95	130,49	
722534	Putarina za izgradnju puteva iz cijene domaće nafte i naftnih derivata	55.265.779,95	1.847.019,50	6.982,22	9.685.517,86	0,38	17,53	
722537	Putarina za izgradnju puteva iz cijene uvoznih biogoriva i biotečnosti	38,25	1,50	287,47	4.994,73	-	-	
722538	Putarina za izgradnju puteva iz cijene domaćih biogoriva i biotečnosti	71,25	0,00	0,00	0,00	-	-	
722535	Putarina za izgradnju autoputeva i izgradnju i rekonstrukciju drugih puteva iz cijene	283.954.594,07	28.607.725,35	35.751.263,19	390.394.198,31	124,97	137,48	

	uvozne nafte i naftnih derivata (0,25 KM)							
722536	Putarina za izgradnju autoputeva i izgradnju i rekonstrukciju drugih puteva iz cijene domaće nafte i naftnih derivata (0,25 KM)****	102.009.919,66	3.017.454,18	8.772,32	16.946.772,77	0,29	16,61	
722539	Putarina za izgradnju autoputeva i izgradnju i rekonstrukciju drugih puteva iz cijene uvoznih biogoriva i biotečnosti (0,25 KM)	63,75	2,50	0,02	7.383,04	-	-	
722540	Putarina za izgradnju autoputeva i izgradnju i rekonstrukciju drugih puteva iz cijene domaćih biogoriva i biotečnosti (0,25 KM)	565,51	0,00	0,00	0,00	-	-	
5	Posebna taksa (putarina) na naftne derivate	620.732.239,82	50.639.583,24	57.218.063,13	651.277.603,64	112,99	104,92	8,15
722533	Putarina za izgradnju puteva iz cijene uvozne nafte i naftnih derivata	179.501.207,38	17.167.380,21	21.450.757,91	234.238.736,93	124,95	130,49	
722534	Putarina za izgradnju puteva iz cijene domaće nafte i naftnih derivata	55.265.779,95	1.847.019,50	6.982,22	9.685.517,86	0,38	17,53	
722537	Putarina za izgradnju puteva iz cijene uvoznih biogoriva i biotečnosti	38,25	1,50	287,47	4.994,73	-	-	

722538	Putarina za izgradnju puteva iz cijene domaćih biogoriva i biotečnosti	71,25	0,00	0,00	0,00	-	-	
722535	Putarina za izgradnju autoputeva i izgradnju i rekonstrukciju drugih puteva iz cijene uvozne nafte i naftnih derivata (0,25 KM)	283.954.594,07	28.607.725,35	35.751.263,19	390.394.198,31	124,97	137,48	
722536	Putarina za izgradnju autoputeva i izgradnju i rekonstrukciju drugih puteva iz cijene domaće nafte i naftnih derivata (0,25 KM)	102.009.919,66	3.017.454,18	8.772,32	16.946.772,77	0,29	16,61	
722539	Putarina za izgradnju autoputeva i izgradnju i rekonstrukciju drugih puteva iz cijene uvoznih biogoriva i biotečnosti (0,25 KM)	63,75	2,50	0,02	7.383,04	-	-	
722540	Putarina za izgradnju autoputeva i izgradnju i rekonstrukciju drugih puteva iz cijene domaćih biogoriva i biotečnosti (0,25 KM)	565,51	0,00	0,00	0,00	-	-	
6	Ostali prihodi i naknade	19.362.709,19	1.582.387,87	1.662.381,66	19.479.393,07	105,06	100,60	0,24
716116	Ležarina	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	
716121	Novčane kazne za carinske prekršaje za pravna lica	176.417,71	17.564,66	15.425,00	164.404,42	87,82	93,19	
716122	Novčane kazne za carinske prekršaje za fizička lica	273.596,07	22.475,00	26.530,00	288.025,84	118,04	105,27	

716123	Vanredni prihodi	188.996,96	33.784,89	4.263,72	132.671,74	-	-	
716124	Zatezna kamata za carinske dažbine, ostale prihode i naknade	485.517,37	23.321,06	29.099,38	98.726,15	-	-	
716125	Carinske takse u gotovom novcu od pravnih lica i građana	254,06	0,00	0,00	10,19	-	-	
716126	Prihodi od naplate protuvrijednosti robe koja u prekršajnom postupku nije mogla biti oduzeta	220,50	0,00	0,00	0,00			
716127	Uplate certifikata EUR-a	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	
716128	Prihodi od carinske pratnje, izlaska carinika izvan mjesta rada i radnog vremena	354.519,00	29.964,00	31.800,00	368.137,66	106,13	103,84	
716129	Prihodi od prodaje robe koja je predata Upravi ili oduzeta u carinskom prekršajnom postupku	592.321,78	41.562,72	80.404,33	576.054,33	-	-	
716131	Prihodi od terminala	16.045.477,00	1.308.988,20	1.337.306,50	16.667.246,50	102,16	103,88	
716132	Prihodi od zakupnina	849.480,31	69.389,14	74.265,48	834.881,67	107,03	98,28	
716133	Prihodi od skladištenja	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	
716134	Prihodi od prodaje CT-DT obrazaca	15,00	0,00	0,00	0,00	-	-	
716135	Troškovi postupka prinudne naplate	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	

716136	Troškovi naknadnog tereta prinude	32.497,20	3.288,25	10.377,11	45.764,46	-	140,83	
716137	Zatezna kamata u postupku prinudne naplate	135.740,36	16.192,60	34.811,73	143.908,71	-	106,02	
716138	Kazne za prekršaje shodno odredbama Zakona o akcizama	36.684,00	3.500,00	6.501,92	27.081,92	-	-	
716139	Ostali prihodi	190.971,87	12.357,35	11.596,49	132.479,48	-	-	
716999	Ostali prihodi - pogrešne uplate zbog greške u ispisu budžetske organizacije	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	
I (1 do 6)	UKUPNO	7.586.144.454,40	625.520.558,62	698.971.153,74	7.970.758.806,91	111,74	105,07	
II	Neusklađeni prihodi- ukupno	10.338.855,01	0,00	0,00	15.809.477,52	-	-	0,20
III (I+II)	UKUPNO	7.596.483.309,41	625.520.558,62	698.971.153,74	7.986.568.284,43	111,74	105,14	100,00

*Napomena: Poreski obveznik Optima Grupa d.o.o. Banja Luka za period Novembar 2019. godine, vrsta prihoda 715411, nije iskazao obavezu po akciznoj prijavi.

Vrsta povrata	Naziv povrata	01.01.- 31.12. 2018.	Decembar 2018.	Decembar 2019.	01.01.- 31.12. 2019.	Index (5/4)	Index (6/3)
1	2	3	4	5	6	7	8
IV (1 do 10)	Povrat sredstava obveznicima sa JR UIO	1.375.679.468,46	131.874.980,09	133.529.366,06	1.444.751.580,70	101,25	105,02
1	Povrat PDV-a prema PDV prijavama **	1.285.216.387,73	123.431.828,54	125.400.046,78	1.334.016.027,04	101,59	103,80
2	Povrat PDV-a - zatezna kamata	646.460,38	20.268,92	0,00	977.727,73	-	-

3	Povrat PDV-a po međunarodnim ugovorima	70.565.236,94	6.245.101,22	6.178.527,27	80.988.262,88	98,93	114,77
4	Povrat PDV-a diplomatsko-konzularnim predstavništima, međunarodnim organizacijama i članovima misija	4.055.902,06	500.943,58	444.462,56	6.084.165,85	-	150,01
5	Povrat po rješenjima iz carinskog postupka	5.786.057,08	352.979,80	313.027,47	10.377.216,41	-	179,35
6	Akciza na domaću naftu i naftne derivate (lož ulje)	4.604.213,72	617.934,89	617.347,09	5.851.877,18	-	127,10
7	Akciza na domaći alkohol i alkoholna pića (etil alkohol)	2.391.004,88	262.112,54	332.306,89	2.584.791,96	-	108,10
8	Povrat putarina 0,25 KM	33.380,14	3.021,20	3.402,00	1.123.093,00	-	-
9	Povrat akciza po drugim osnovama	2.380.825,53	440.789,40	240.246,00	2.748.418,65	-	-
10	Povrat putarina 0,15 KM	-	-	-	-	-	-
V (III-IV)	NETO PRIHODI	6.220.803.840,95	493.645.578,53	565.441.787,68	6.541.816.703,73	114,54	105,16

*Napomena: Ukupno usklađeni PDV po poreskim prijavama u periodu 01.01.- 31.12.2019. godine, iznosi 2.344.079.838,20 KM, od čega je putem komercijalnih banaka naplaćen i usklađen iznos od 2.029.880.298,85 KM, a razlika u iznosu od 314.199.539,35 KM predstavlja iskorišteni poreski kredit (pokriće obaveza za PDV, kamate...)

**Napomena: Poreski obveznik Optima Grupa d.o.o. Banja Luka za period Novembar 2019. godine, vrsta prihoda 715411, nije iskazao obavezu po akciznoj prijavi.

***Napomena: Ukupan iznos povrata PDV-a (ne uključujući povrat PDV-a međunarodnim organizacijama) u periodu 01.01.- 31.12.2019. godine, je 1.649.193.294,12 KM, od čega je iznos od 1.334.993.754,77 KM (od toga iznos od 977.727,73 KM se odnosi na povrat PDV-zatezne kamate) vraćen obveznicima putem komercijalnih banaka, a razlika u iznosu od 314.199.539,35 KM predstavlja priznati iskorišteni poreski kredit.